

VLADA ODOBRIŁA PRORAČUN ZA LETO 1974

Usmeritev javnih izdatkov v proizvodne naložbe

Primanjkljaj bo znašal 8.606 milijard lir - Vlada zagotovila, da ne bo preseгла predvidenih izdatkov in povečala primanjkljaja

RIM, 31. — Vlada je danes odobrila proračun za leto 1974. Proračun predvideva 17.286 milijard dohodkov in 25.892 milijard izdatkov. Iz tega sledi, da bo primanjkljaj v prihodnjem letu znašal 8.606 milijard lir. Kot je rečeno v sporočilu predsedstva vlade, so v teh številkah zapodeni tudi stroški za kritje primanjkljajev in raznih del železnice in poštne uprave. Po drugi strani pa so dohodki predvideni, upoštevajoč skorajšnje uveljavitev vseh predpisov davčne reforme.

Vlada je odobrila proračun za prihodnje leto takoj poslala senatu, ki ga bo začel proučevati po političnih parlamentarnih postopkih. Hkrati je vlada na današnji seji odobrila tudi obračun za leto 1972.

Vladno sporočilo pravi, da je bil primanjkljaj predviden v vzdržnih mejah in upoštevajoč stanje vsedravnega gospodarskega proračuna za leto 1974. Vlada je še posebno upoštevala proizvodne naložbe, uravnoteženje plačilne bilance in vprašanje cen. V zvezi s primanjkljajem se je vlada obvezala, da ne bo povečala izdatkov v teku prihodnjega leta in da bo primanjkljaj zadržan v predvidenih mejah. Po vladni seji so imeli trije finančni ministri tiskovno konferenco, na kateri je najprej zakladnik minister La Malfa poudaril, da je bil letošnji primanjkljaj predviden v višini 5.975 milijard in 800 milijonov lir, da pa bo dejansko dosegel najmanj 8.800 milijard lir. La Malfa je poudaril, da se je v zadnjih letih, zlasti pa v prvem polletju letos, pojavil javnih izdatkov izrodil, zlasti pa so močno bremenili državno blagajno izdatki avtonomnih in javnih ustanov. Prišlo je do položaja, da so prešli investicijski izdatki v popolnoma podrejeno stanje, kar je povzročilo v zadnjih letih nevzdržen gospodarski položaj.

Minister La Malfa je izjavil, da izdatki v prihodnjem letu ne bodo smeli v nobenem primeru preseči predvidenega primanjkljaja 8.600 milijard lir. Čeprav se vlada zavezuje, da bo naložila na razne težave, in zlasti, da ne bo mogla zadostiti vsem zahtevam posameznih ministrstev. Povedal je, da so bili letos prisiljeni odložiti nekatere izdatke na prihodnje boljše čase. Zakladnik minister je še posebno poudaril težave, na katere je naložilo njegovo ministrstvo, ker bo letošnji primanjkljaj za okrog tri milijarde večji kot so ga predvidevali in da so zato sklenili, da v prihodnjem letu ne bodo dovolili nobene spremembe na slabše. Po odobritvi sedanjega proračuna, je dejal La Malfa, bodo novi izdatki krjati lahko samo z novimi dejanskimi dohodki, ali pa z zmanjšanjem drugih izdatkov. Poudaril je, da hoče sedanja vlada strogo spoštovati pravila člena 81 ustave in da bo zakladno ministrstvo poskrbelo, da ne bo prišlo do novih obveznih izdatkov. Samo tako bo vlada lahko državnim proračunom dala po budo za proizvodnjalne in socialne naložbe, ki jih zahtevajo politične in socialne sile.

Minister za proračun in gospodarsko načrtovanje Giolitti je govoril o vladnem programu varčevanja in v tej zvezi poudaril, da proračun za leto 1974 dokazuje politično obveznost vlade, da stori vse za boj proti inflaciji, tudi v okviru proračunske politike. Giolitti je poudaril, da so izdatki za prihodnje leto izračunali na svojstven način, tako, da bodo tesno povezani z državnimi naložbami, uravnoteženjem plačilne bilance in gibanjem cen. Zaključil je z ugotovitvijo, da je proračun za prihodnje leto izraz nove vladne proračunske politike, ki teži k omejitvi neproduktivnih izdatkov.

Finančni minister Colombo pa je govoril predvsem o predvidenih dohodkih in poudaril, da pričakuje, da bodo davki prihodnje leto prinesli državi blagajni 16.107 milijard dohodkov. Pojasnil je, da davčne dohodke računajo na osnovi predvidenega povečanja narodnega dohodka in krepitve splošnega vsedravnega gospodarstva ter izrazil željo, da bi v teku prihodnjega leta popolnoma uveljavili davčno reformo. Opozoril je na nezadovoljivo pobiranje davka na dodatno vrednost (IVA), da je preveč davčnih utaj na tem področju in da je treba utaje odločno odpraviti.

V pogovoru s časnikarji so trije ministri dali še nekaj pojasnil in poudarili, da ima vlada v načrtu dolgoročne precejšnje vsote za razvoj Juga. La Malfa pa ni hotel povedati kateri stroški so bili črtani ali znižani in je zagotovil, da si vlada prizadeva uresničiti resen državni proračun, medtem ko je Colombo zagotovil, da ne bodo več odložili davčne reforme.

Pri Bertoldiju predstavniki sindikatov tiskarjev
RIM, 31. — Minister za delo Bertoldi je danes sprejel predstavnike sindikatov tiskarjev CGIL, CISL in UIL, s katerimi je proučil kočljivo vprašanje sindikalnih sporov v dnevniki «Il Messaggero» in «Secolo XIX». Sindikalisti so na srečanju z ministrom potrdili svojo

solidarnost z vsemi delavci informacije, ki se borijo za zaščito svobode tiska, ter izrazili željo, da bi spora v omenjenih dnevnikih rešili v sklopu širšega problema reforme založništva.

Visok primanjkljaj letošnjega zunanjetrgovinskega obračuna

RIM, 31. — Osrednji statistični urad je objavil podatke o zunanji trgovini v mesecu maju in v letoš-

njih prvih petih mesecih. Iz teh podatkov je razvidno, da se je italijanski zunanji trgovinski primanjkljaj izredno povečal. V maju je uvoz znašal 1.435 milijard 600 milijonov lir, izvoz pa komaj 1.123 milijard 700 milijonov lir. V primerjavi z lanskim majem se je uvoz povečal za 47,3 odst., izvoz pa za 22 odstotkov. Primanjkljaj je v mesecu maju torej znašal 311 milijard 900 milijonov lir medtem ko je lanskega maja znašal komaj 54 milijard lir.

Če primerjamo zunanjo trgovinsko bilanco v letošnjih prvih petih mesecih z lanskimi vidimo, da se je položaj izredno poslabšal. Uvoz se je letos povečal na 5.619 milijard 900 milijonov lir, izvoz pa na 4.402 milijardi 800 milijonov lir. V primerjavi z lanskim letom se je uvoz povečal za 25,2 odstotka, izvoz pa komaj za 1,7 odstotka. Medtem ko je lanskega leta zunanji trgovinski primanjkljaj od januarja do maja znašal 158 milijard 800 milijonov lir, je letos dosegel 1.217 milijard 100 milijonov lir.

PETROLEJSKE DRUŽBE IZSILJUJEJO POVIŠANJE CENE GORIVA

Resen položaj na cestah zaradi pomanjkanja bencina

Stavka prodajalcev bencina je stanje še bolj zaostriła - Zanimivi razsodbi v Vercelliju in Modeni proti petrolejskim družbam

RIM, 31. — Stavka prodajalcev bencina črpalkam v zadnjih tednih sta italijanskih cestah, še posebno se to dogaja na avtocestah in v teh dneh na milijone italijanskih in tujih avtomobilov.

Danes se je položaj v nekaterih krajih nekoliko izboljšal zaradi redne dobave bencina črpalkam državnega podjetja AGIP. Toda vprašanje pomanjkanja bencina je globlje narave. Prodajalci stavkajo zato, ker zahtevajo večji delež pri prodaji bencina. Petrolejske družbe pa so že pred časom začele omejevali dobavo bencina črpalkam, ker hočejo na vsak način izsiliti višjo prodajno ceno.

Sindikalne organizacije prodajalcev bencina so obtožile petrolejske družbe, da hočejo prisiliti vlado naj poveča ceno bencina, ne da bi odstopile prodajalcem niti ene lire. Sedaj grozi nevarnost, da bodo ostali brez goriva tudi kmetje, CGIL, CISL in UIL so sporočili, da je v mnogih italijanskih pokrajinah začelo primanjkovati tekočega goriva za kmetijske stroje. Sindikati opozarjajo na nevarnost tega položaja, ki zna imeti resne posledice v italijanskem kmetijstvu. Obenem pa obsojajo petrolejske družbe, ki so posledično izsiljevanja, da bi povečale svoje profite, čeprav so se cene surovega petroleja nekoliko znižale. CGIL, CISL in UIL zahtevajo od vlade, naj posreduje in naj v skrajnem primeru zapleni zaloge in naprave petrolejskih družb, ter tako zagotovi redno dobavo tekočega goriva. Skupina komunističnih poslancev je poslala predsedniku vlade in ministru za industrijo vprašanje, v katerem želi vedeti, kakšne ukrepe namerava sprejeti vlada, da zloži izsiljevanje zasebnih petrolejskih družb, ki umetno ustvarjajo napeti položaj, da bi izsilile podražitev bencina.

Poslanci želijo vedeti, če so pristojne oblasti prijavile sodišču petrolejske družbe, ki so ustavile dobavo črpalkam in kako petrolejske družbe opravčujejo zahtevo o skrajni cene, ki je dobro znano, povečanje cene, ki je dobro znano, da v zadnjih časih tržijo na stoda in milijard lir v boju za oblast z nakupom raznih časopisov in z nepotrebno gradnjo novih petrolejskih čistilnic.

V tem položaju sta zanimivi razsodbi okrajnih sodnikov v Vercelliju in Modeni. Na tožbo nekaterih prodajalcev petroleja, da jim družbe ne dobavljajo goriva po sklenjenem dogovoru, je pretor v Vercelliju razsodil, da mora družba BP redno dobavljati bencin vsem črpalnicam, s katerimi ima pogodbo v Vercelliju in okolici. Podobno razsodbo je izdal tudi pretor v Modeni proti družbi Shell ki ni spoštovala svojih obveznosti do prodajalcev bencina.

Parlament o vladnih zakonskih odlokih proti dražinji

RIM, 31. — Senat in poslanska zbornica nadaljujeta z razpravo o vladnih zakonskih odlokih proti dražinji in inflaciji. Danes so senatorji odobrili zakonski odlok o izpolnitvi službe ministrstva za proračun in odborov za cene. Vladni odlok

PO REFERENDUMU V GRČIJI

Grško vrhovno sodišče se bo sestalo 14. avgusta na izredni seji, da bi potrdilo rezultate referenduma. Sodišče bo moralo tudi proučiti napovedani priziv opozicijskih strank, ki zahtevajo razveljavitev referenduma glasovanja zaradi grobih pritiskov. Na sliki: zneča okrog prodajalne listov, ki objavljajo izid referenduma.

ALLENDE SPREJEL PREDSEDNIKA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Vzpostavljen koristen dialog med čilsko vlado in opozicijo

Namen pogovorov je preprečitev državljanske vojne

SANTIAGO DE CHILE, 31. — Dialog med Allendejevo vladno koalicijo in najmočnejšo opozicijsko silo, krščansko demokracijo, se je začel. Prvo srečanje med Allendejem in predsednikom čilске KD Patriciom Aylwinom seveda še ni rodilo konkretnih rezultatov, vendar je že nakazalo teme, glede katerih bo mogoče ustvariti nove odnose med vlado in opozicijo ter na ta način preprečiti novo zaostrovanje političnega in gospodarskega položaja, ki je že zelo napet.

Prvi pogovor je bil odprt in koristen, kot ga je ocenil sam Aylwin. Predsednik čilске KD je poudaril, da v pogovoru ni nič tajnega in da bo o njihovi vsebini poročal narodu čim bo to mogoče. Za sedaj so uradno objavili le imena udeležencev srečanja: poleg Allendeja in Aylwina še ministra za notranje zadeve in za obrambo, Carlos Briones in Clodomiro Almeyda, ter podpredsednik KD Osvaldo Olguin.

O samem poteku pogovora pa so možne le domneve: prav gotovo je bil govor o vzpostavitvi koristnega in nekakšnih oboroženih oddelkih, ločenih od tradicionalne vojske, ki naj bi jih vlada uporabljala za posebne naloge. Opozicija zahteva njihovo razpustitev.

vlada pa zanika njihov obstoj; obe strani pa vsaj načelno soglašata, da obstoj takih vzpostavljenih vojsk ne koristi čilu. Obe strani soglašata tudi o potrebi po čim jasnjši razmejitvi med zasebno, javno in mešano lastnino na gospodarskem področju. KD pa v tej zvezi zahteva tudi, da bi vrnil lastnikom zasedene tovarne ter naj bi ne uporabljali zasedb kot pretežno za nacionalizacijo tovarn. Allende je menda pripravil razpravi tudi o tej točki s pripombo, da je treba proučiti vsak posamezen primer. Čilski predsednik je tudi že zagotovil demokrščanski opoziciji, da bo čilška pot v socializem prehojena ob strogem spoštovanju ustavnih določb.

Po mnenju nekaterih opozovalcev naj bi Allende in Aylwin proučila tudi možnost vladne prenosne, ki naj bi omogočila vstop nekaterih vojaških voditeljev v novo vlado. Za tako rešitev naj bi se zavzemala predvsem KD, toda vojaški predstavniki so že pred časom zavrnili predlog, ki bi bil v nasprotju s tradicionalno nepolitičnostjo in nepristranostjo čilskih oboroženih sil.

Obstajajo torej široke možnosti za razvoj dialoga, čeprav so tudi sile, ki takemu dialogu odločno nasprotujejo. Gre predvsem za skrajno desnico, ki bi jo zbilžanje med vlado in KD povsem izoliralo, pa tudi v sami vladni koaliciji so skupine, ki pozivajo Allendeja, naj se ne pogaja, ampak naj se loti položaja «s trdo roko».

Dialog pa zavira tudi napet položaj v državi, predvsem zaradi nadaljevanja stavke avtoprevoznikov. Kot se je že zgodilo oktobra lani, tudi tokratna stavka grozi, da bo povzročila veliko škodo državnemu gospodarstvu ter zaostriła napetost in negotovost javnega mnenja. V številnih predelih čila že primanjkuje bencina in goriva za ogrevanje, sadja in zelenjave, medtem ko se je cena živil ponekod zelo povišala. Lastniki kamionov sploh niso odgovorili na vladne predloge za rešitev spora, zato pa je vlada sklenila odločno nastopiti proti stavkajočim. Na dnevnem redu so zaplembe kamionov (doslej je jih zaplenil najmanj tisoč), s katerimi skuša vlada zagotoviti dobavljanje najnujnejšega blaga v vseh središčih dežele. Nadaljujejo pa se tudi teroristična dejanja, za katere vlada dolži fašistično organizacijo «Domovina in svoboda», s katero naj bi bil povezan sam predsednik sindikata lastnikov kamionov. O tem bi utegnili pričati tudi dejstva, da so v zadnjih 48 urah teroristi opravili kar 11 bombnih atentatov proti železniškim program, ki so postale po stavki prevoznikov najbolj važna prometna zveza.

O smislu dialoga z opozicijo je sam predsednik Allende dal intervju italijanski reviji «Il Mondo». Uvodoma je poudaril, da obstaja v čilu huda gospodarska in politična kriza, ki se že preveč časa vleče. Program vlade ljudske entotnosti ogroža močnejše interese, tako čilске kot tuje. Prav zato pa reakcija, ki se zaveda svojega političnega neuspeha, skuša ustvariti gospodarski kaos ter se zaostriati obstoječe težave, da bi z dolgo gospodarsko krizo po-

Poučna primerjava treh programskih izjav

Včeraj smo v celoti objavili del programske izjave predsednika deželnega odbora Comellija, ki se neposredno nanaša na specifična vprašanja slovenske narodnostne skupnosti in nato v komentarju ugotovili, da z izjavo ne moremo biti zadovoljni, ker smo pričakovali mnogo več, bolj obsežno in stvarne besede. To smo utemeljili predvsem z na prednostjo političnega programa dežele, njegovo težnjo po razširitvi osnov demokracije in s pravilno ter ne restriktivno razlago črke in duha ustave in posebnega statuta.

V tej razpravi in pri tem preučevanju so še zlasti zanimivi precedensi: kaj je povedal predsednik Berzanti pred petimi leti, ko je prav tako predstavil politični sporazum deželne uprave?

Na seji deželnega sveta 1. julija 1968, je Berzanti prebral programsko izjavo, v kateri je bilo glede Slovencev rečeno: «Končno, kar se tiče obveznosti, ki gotovo ni zadnja po svojem pomenu, zaradi državljankega in demokratičnega pomena, ki ga ima, namerava odbor pospešeno zahtevati, da

sprejme država primerne ukrepe za vprašanja, ki še niso bila popolnoma rešena, in ki so zelo in upravičeno pomembna za slovensko manjšino, bivajočo v tržaški in goriški pokrajini.»

Ta izjava je bila izredno slaba in je zaradi tega prišlo do pravega vala protestov. Naš dnevnik je takoj ugotovil, da Berzanti zanika obstoj Slovencev in videmski pokrajini, da se odpoveduje kakršnikoli pristojnosti za reševanje slovenskih vprašanj in da je končno edina dobra plat izjave, da je Slovencev sploh omenil. V deželnem svetu so imeli daljše in kritične govore deželna svetovalec KPI Lovriha in Bacičchi, svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka, svetovalec KD Coloni in svetovalec PSI Pittoni.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je 5. julija 1968 poslala predsedniku deželnega odbora daljše pismo, v katerem je ugotovila, da je pretežni del izjave o naši skupnosti to skupnost močno prizadel zaradi hudih pomanjkljivosti, omejitev in odpovedi. V pismu se ugotavlja, da so Slovenci predvsem prizadeti zaradi omeembe Slovencev samo v tržaški in goriški pokrajini. Prav tako Slovenci ne moremo sprejeti teze, da naj vprašanja slovenske manjšine rešuje izključno država in naj bo dežela samo posredovalec.

Predvsem ima naša dežela poseben statut zaradi prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti in člen 3 posebnega statuta zagotavlja Slovencev enakopravnost.

Berzanti je 12. julija ponovno govoril na seji deželnega odbora in istega dne tudi pisno odgovoril Slovenski kulturno - gospodarski zvezi.

V tej svoji drugi programski izjavi glede Slovencev je bil Berzanti zelo obsežen in zaradi tega se moramo omejiti samo na nekaj najbolj zanimivih citatov njegove izjave. Berzanti tako pravi: «Je izven dvoma, da predstavljajo člen 3 posebnega statuta v bistvu proglasitev načela in ker je to načelo zapodeno v ustavnem zakonu in ima isto vrednost kakor ustava, ga morata spoštovati tako država kot dežela...» In dalje: «Ker se postavlja vprašanje teh točnih mej, ki jih je večkrat poudarilo najvišje sodišče, je torej popolnoma nekoristno misliti, da bi vsa vprašanja, ki se tičejo manjšine, kolikor gre za uporabo slovenskega jezika, rešili z izvršilnimi normami člena 3 deželnega statuta ali z deželnimi zakoni.

Ce se hočejo, kakor ne dvomim, z zahtevami, ki so bile ponovno in vztrajno postavljene, doseči res stvarni rezultati, ne pa načenati zgolj načelna vprašanja, je pot, po kateri moramo soglasno hoditi raje ta, da vztrajno in odločno zahtevamo od pristojnih državnih organov, da izdajajo zakonodajne ukrepe, ki so potrebni za opredelitev in ureditev omenjenih vprašanj...»

Deželni odbor namerava zato posredovati pri vladni strani, da bo učinkovito zastopal potrebe manjšine in sodeloval pri delu države v duhu in v uresničenju načel, ki so potrjena v republiški ustavi...»

Novo izvoljeni predsednik deželnega sveta pa je pet let kasneje v ponedeljek 30. julija 1973 posvetil reševanju vprašanj slovenske manjšine v bistvu edino naslednji obvezujoči odstavci:

«V tej zvezi namerava dežela najbolj natančno spoštovati načela določena v 3. členu posebnega statuta, za vse kar spada v njene pristojnosti. Dežela bo zavzela odločno in trajno stališče v odnosu do vlade in parlamenta, da bi vzpodbudila k izdaji potrebnih ukrepov za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine.»

Analiza treh izjav je nedvomno zanimiva in poučna. Velika razlika prav gotovo obstaja med prvo Berzantijevo izjavo in tokratno izjavo predsednika Comellija, nobene ali skoro nobene razlike pa ni, če primerjamo drugo Berzantijevo izjavo s sedanjo izjavo novoizvoljenega predsednika deželnega odbora. Oba se sklicujeta na striktno izvajanje člena 3 in o ba govorita o posredovanju pri vladni na moglem ter vsebinsko in taktično neobvezujoč način.

Zavrjnen priziv proti mednemski pogodbi

BONN, 31. — Ustavno sodišče v Karlsruheju je danes zavrnilo priziv bavarske deželne vlade proti nedavni pogodbi med obema Nemčijama, ki po mnenju demokrščanske opozicije krši zahodnemško ustavo. Razsodba ustavnega sodišča zanika, da bi mednemška pogodba, ki je že stopila v veljavo 21. junija, onemogočala morebitno združenje obuh Nemčij, kot je trdila CDU/CSU.

DANES

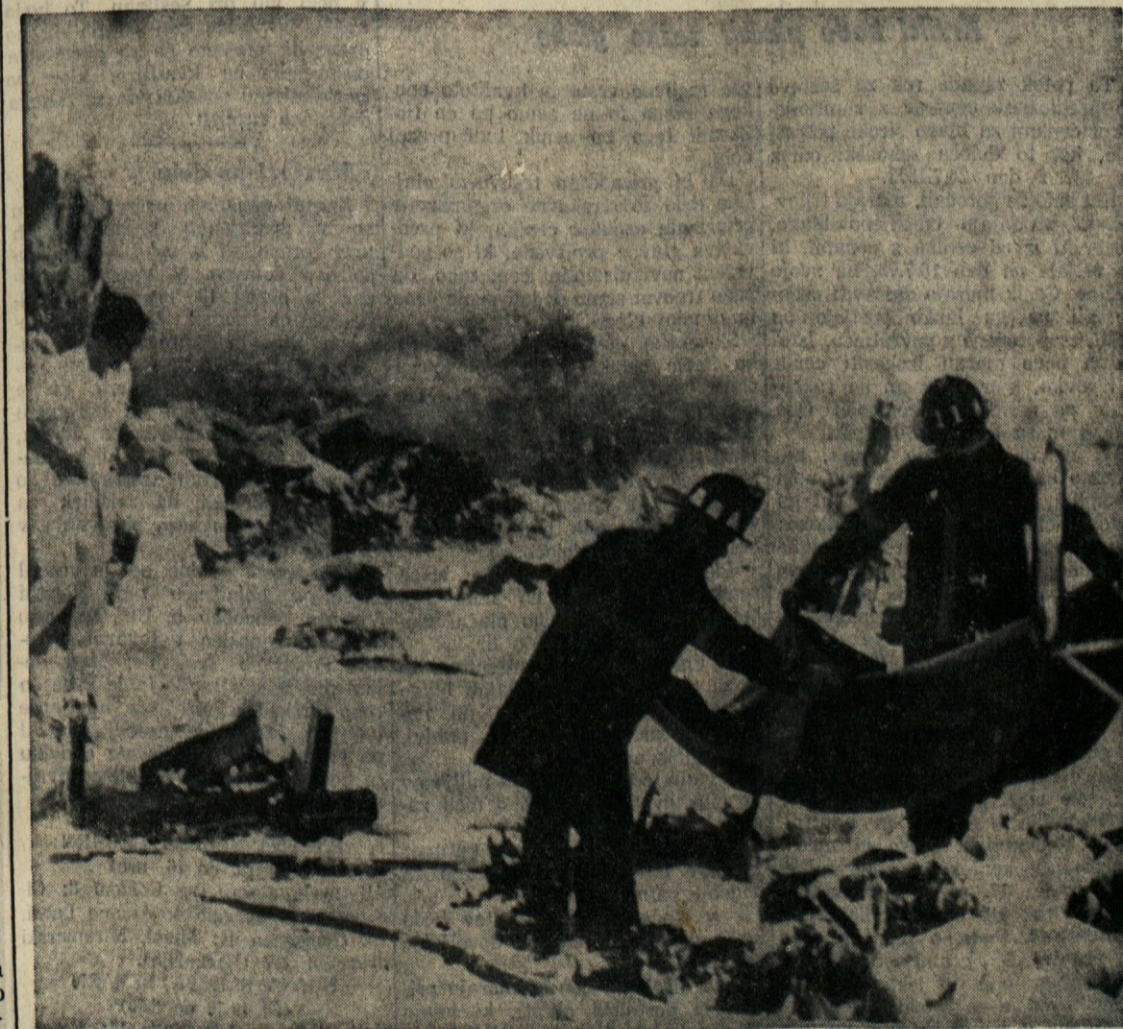
Vlada je včeraj odobrila proračun za leto 1974, ki predvideva 8.606 milijard 100 milijonov lir primanjkljaja. Ministri La Malfa, Giolitti in Colombo so po seji vlade obrazložili časnikiarjem pomen proračuna za prihodnje leto in poudarili predvsem, da je vlada usmerila izdatke v proizvodnjalne namene in skrajno omejevala neproduktivne stroške. Zakladnik minister La Malfa je zagotovil, da se bodo strogo držali določene primanjkljaja in da ga ne bodo prekoračili v nobenem primeru.

V zadnjih dneh je bencin v Italiji postal izredno iskano blago. Po vseh italijanskih cestah je tudi včeraj na milijone avtomobilistov ostalo brez bencina zaradi zapore črpalk, predvsem pa zaradi nezadostne dobave petrolejskih družb. Prodajalci bencina stavkajo, ker hočejo imeti večji delež. Družbe pa so izredno omejele dobavo bencina črpalkam, ker hočejo izsiliti višjo prodajno ceno. Gre v bistvu za izsiljevanje, saj je vendar znano, da petrolejske družbe niso dobrodelne ustanove in da gotovo ne prodajajo bencina z izgubo. Sindikati zahtevajo od vlade da sprejme primerne ukrepe za rešitev položaja.

V čilu se je začel dialog med levčarsko vladno koalicijo in demokrščansko opozicijo. Prvi pogovor med predsednikom Allendejem in voditeljem čilске KD Aylwinom je že pokazal, da obstajajo nekatere stične točke, glede katerih bo mogoče ustvariti nove odnose med vlado in opozicijo ter na ta način preprečiti novo zaostrovanje političnega in gospodarskega položaja, ki je že zelo napet.

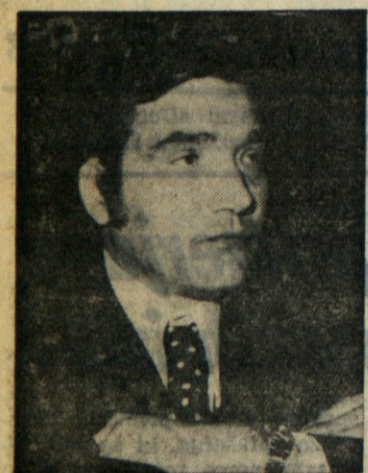
O samem poteku pogovora pa so možne le domneve: prav gotovo je bil govor o vzpostavitvi koristnega in nekakšnih oboroženih oddelkih, ločenih od tradicionalne vojske, ki naj bi jih vlada uporabljala za posebne naloge. Opozicija zahteva njihovo razpustitev.

Letalska nesreča v Bostonu: 85 mrtvih

Včeraj jutraj je strmoglavilo na bostonsko letališče letalo DC-9 s 85 potniki in 5 člani posadke. V nesreči je 85 ljudi izgubilo življenje, 3 požešajo. 2 osebi pa so hudo ranjeni prepežali v bolnišnico. Na sliki: reševalci na delu (potočilo na 6. strani)

DEŽELNI ODBORNIKI

FRANCESCO DE CARLI, podpredsednik in odbornik za načrtovanje in za proračun. Rojen 1937. leta v Trzinu, živi v Pordenonu, je član centralnega komiteja PSI

BRUNO GIUST, odbornik za javna dela. Rodil se je 1925. leta v Pordenonu in bil sindikalist CISL od 1956 do 1960 je bil pokrajinski svetovalec in nato odbornik KD v Pordenonu

ANTONIO TRIPIANI, odbornik za kmetijstvo, gozdarstvo in gorsko gospodarstvo. Rodil se je v Gorici, kjer živi, bil je ravnatelj carine in načelnik svetovalske skupine KD v občinskem svetu

GIACOMO ROMANO, odbornik za delo, strokovno vzgojo, socialno skrbstvo in emigracijo. Rodil se je v Sutriu v Karniji 1925. leta, bil parizan brigade Osoppo in je vpisan v KD od 1945. leta

SERGIO COLONI, odbornik za finance. Rodil se je v Trstu 1923. leta in bil funkcionar zavarovalne družbe, zadnjih šest let je pokrajinski tajnik KD

CESARE DEVETAG, odbornik za turizem. Rodil se je 1917. leta v Milanu in živi v Gorici, kjer je odvetnik. Je vodilni član pokrajinskega vodstva PSI v Gorici

ERMENEGILDO NARDINI, odbornik za higieno in zdravstvo. Rodil se je 1920. leta v Pecenii, je zdravnik in se je pred vojno vpisal v PSI, aktivno je sodeloval v odborniskem gibanju, sedaj je pokrajinski tajnik PSI za Videm

SALVATORE VARISCO, odbornik za krajevne ustanove. Rodil se je 1928. leta v Gemolju, kjer je bil dalj časa načelnik svetovalske skupine KD v občinskem svetu. Je bančni funkcionar

NEREO STOPPER, odbornik za industrijo in trgovino. Rodil se je v Trstu 1923. leta, je ravnatelj ENALC in med vodilnimi člani tržaške KD od ustanovitve

FABIO MAURO, pomočnik odbornika za obrtništvo, razvoj združništva in nadzorstvo nad združenimi. Rodil se je 1928. leta v Miljah, je gradbeni tehnik in je bil šest let tajnik tržaške federacije PRI

BERNARDO DAL MAS, odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti. Rodil se je 1922. leta in živi v Pordenonu, kjer je bil sindikalist. V prejšnji poslovni dobi je bil načelnik skupine PSDI v deželnem svetu

ALFREDO MIZZAU, odbornik za ekološko. Rodil se je v Codroipo 1926. leta, je komercialist in v prvi zakonodajni dobi je bil načelnik svetovalske skupine KD v deželnem svetu

DOPOLDNE IN POPOLDNE SEJA DEŽELNEGA SVETA

Danes se prične razprava o programski izjavi Comellija

Lovriha in Štoka podčrtala vprašanja Slovencev na včerajšnji seji prve komisije deželnega sveta - Načelnik skupine PSDI Lonza je sprejel predstavnike federacije CGIL, CISL in UIL

Danes ob 9.30 se bo pričela v deželnem svetu razprava o programski izjavi, ki jo je podal predsednik deželnega odbora Comelli v ponedeljek. Dosedaj je vpisanih trinajst govornikov in se bo seja nadaljevala tudi popoldne...

si pripravi službeni ali njihovi otroci, ki bi radi nadaljevali s šolanjem. Tržaški župan je odredil prepoved parkiranja pred stavbo v U. Cassa di Risparmio št. 2, kjer so v teku popravila. Prepoved velja na obeh straneh ceste.

● Solški skrbnik obvešča, da so v uradnem listu št. 187 z dne 23. julija 1973 objavljena besedila natečajev za 31 mest ravnatelja 1. kategorije na državnih strokovnih zavodih in 190 mest ravnatelja 1. kategorije na klasičnih in znanstvenih licejih ter učiteljskih.

● V novembru letos bosta v Trstu dve pomembni manifestaciji. V sodelovanju s pokrajinskim središčem za produktivnost in v delniško družbo Trieste Consult bodo priredili 6. vsedravnjski kongres AIMAN (Associazione Italiana dei Tecnici di Manutenzione). Istosčasno pa bo še srečanje izvršnega odbora evropskega združenja državnih družb za vzdrževanje EFNMS, katerega član je tudi AIMAN.

Razpis natečaja Tržaške hranilnice

Tržaška hranilnica je razpisala natečaj za eno samo mesto v Zavodu univerze v Padovi za akademsko leto 1973-74. Natečaja se lahko udeležijo zaslужni in revni študentje, ki živijo v eni izmed občin, ki so v pristojnosti Tržaške hranilnice.

Prošnje je treba poslati uradu za podporo univerze v Padovi najkasneje do 11.30 dne 7. septembra 1973.

Nalezljive bolezni v tržaški občini

V obdobju od 23. do 29. julija so v tržaški občini zabeležili 31 primerov nalezljivih bolezni. Po sporočilu občinskega zdravstvenega urada je bilo v omenjenem obdobju trinajst primerov nalezljivega vnetja priušesne slinavke...

Stipendije za deco pristanjskih

Upravni svet tržaškega pristanišča je na svoji zadnji seji sklenil, da bo podelil tri študijske stipendije v spomin nedavno umrlega predsednika ustanove dr. Marija Franzila. Za stipendijo bodo lahko zaprosili...

BOJ PROTI DRAGINI Urad za nadzorstvo cen na prefekturi: telefon 61-301

V zvezi z vladnimi ukrepi o zadrževanju cen blaga široke potrošnje so bili na vseh prefekturah ustanovljeni uradi, na katere se državljanji lahko pritožijo v primeru, da ugotovijo kršitve olohiča o blokiranih cenah.

V Trstu ima urad telefonsko številko 61-301. V primeru, da je telefon zaseden, naj zainteresirani zavrti številko telefonske centralne prefektore (24-451 ali 31-321). Preko slednje jih bodo povezali z omejenim uradom.

V PETEK ZAPADE ROKI

OBRAZCI CENIKOV OD DANES PRI SGZ

Krščilci bodo plačali težke globe

Ta petek zapade rok za sestavo in predložitev cenikov z zamrznjenimi cenami za blago široke potrošnje, kot to določa zakonski odlok št. 427 z dne 24.7.1973.

Kot smo že poročali, morajo trgovci, ki prodajajo omenjeno blago, dostaviti izvod cenika s cenami, ki so veljale na dan 16.7.73, na svojo občino. Cenik morajo dostaviti osebn ali pa ga lahko pošljejo po pošti, priporočeno s povratnico. Istočasno bodo morali izobesiti cenik v trgovini, kjer bo vsem na razpolago za morebitne kontrole.

Novi tržaški prefekt in vladni komisar za Furlanijo - Julijsko krajino dr. Di Lorenzo je v spremstvu namestnika Giuseppeja Calvanija nesel vенеč s spomeniku padlim pri Sv. Jurju. Zjutraj pa se je srečal z dekanom konzularnega zbora, konzulom SFR Jugoslavije Borisom Trampušem.

Namestnik vladnega komisarja Calvani se je rodil pred 60 leti v Bariju. Zgodnja funkcija, ki jo je opravljal, je mesto predsednika nadzorne komisije nad akti dežele Emilie - Romagne. Med vojno se je udeležil kampanje v Grčiji, v letih 1943-45 pa se je udeležil odporniškega gibanja.

Zahteve gradbincev pri obnovi delovne pogodbe

Enotna sindikalna federacija gradbenih delavcev CGIL, CISL in UIL je v okviru pogajanj z delodajalci predložila svoje zahteve v zvezi z obnovo dopolnilne delovne pogodbe. Na prioriteten mestu je zahteva po zajamčeni plači skoli

LEPA PRILOŽNOST ZA VELIKI ŠMAREN

V Kranju od 10. do 20. avgusta 23. mednarodni gorenjski sejem

Razstavljen predmete lahko kupite - Za prenočevanje ne bo težav - Tiskovna konferenca direktorja sejma

V Kranju bodo v petek, 10. avgusta, odprli 23. mednarodni gorenjski sejem, ki bo odprto do vključno 20. avgusta. Sejem ima že po svoji tradiciji široko potrošni in komercialni značaj, zato obiskovalci lahko kupijo razstavljen blago in sklepajo pogodbe. Na voljo bo velika izbira blaga, zlasti vseh vrst tehničnih predmetov za gospodinjstvo, industrijo in obrt, pohištva, tekstila in konfekcije, usnjene konfekcije, luksuznih predmetov in vsega drugega, kar se rabi za izredne potrebe.

Na sejmu bo dobro poskrbljeno tudi za zabavo in razvedrilo. Na voljo obiskovalce bo ves dan, od 9. ure (po našem 10.) naprej gostinski prostor (4000 kv. m), zabavni parki bodo obravnavali ves dan, vsak večer od 19. ure (po našem od 20.) bo izvajal svoj program in igral za ples znani ansambel Veseli planšarji.

Gorenjski sejem ne bo več v mestnem središču, kot prejšnja leta, ampak v Savskem logu, kar je za obiskovalce še bolj privlačno, ker je celotna prireditelna enota mestu. Z dograditvijo obvozne ceste, ki pešje poleg, oziroma prek razstavljene igralca Gianni Gallia in Lino Savarona, ki sta tržaška občinstvu že dobro znana. V ostalih vlogah pa bodo nastopili še Elio Pandolfi, Angela Pagano, Sandro Massimini, Graziella Fortini, Edgardo Coralli in Armando Plesini. V baletnih točkah bodo nastopili plesalci iz St. Wolfganga. Režija je delo Vita Molinarja, orkester gledališča Verdi bo vodil Rudolf Bibl, zbor pa Gaetano Riccitelli.

STAVKALI SO VSI PRISTANIŠČNIKI

32 TOVORNH LADIJ ČAKA OB POMOLIH

Odslej bodo stavke nenapovedane. Tržaški pristaniščniki so se s to odstopno odzvali pozivu CGIL (ostali dve strokovni organizaciji se akcij nista pridružili, a brez uspeha) in so nadaljnjih 24 ur blokirali vsa dejavnost v luki in je ostalo ob pomolih 30 ladij (dve sta še v sidrišču). Ladje so v glavnem natovorne z lesom, bombažem, kavo, žitom, kožami, zmrazjenimi ribami, jeklom in kontejnerji. Edino dve ladji sta lahko izkrcali blago: prva je s pomočjo črpal uskladiščila večjo količino nafte v cisterne naftovodna SIOT, druga pa alkohol na zasebno pomolu v starem pristanišču. V slednjem primeru so sodelovali sami delavci, ki vedo, da je snov lahko vnetljiva in zato nevarna.

Danes bo priplulo v tržaško luko nadaljnjih 6 ladij in vse kaže, da jih ne bodo mogli raztovoriti. Vsaj dve bosta morali počakovati v sidrišču. Stavke so se, kot smo zapisali, udeležili vsi delavci in s tem dokazali, da se v sporu o zadevi mehaniziranih sredstev in režijskih pristojnosti nameravajo boriti enotno. Jasno je, da se celo delavci, ki so člani CISL in UIL ne strinjajo s stališči svojih strokovnih organizacij.

Kljub temu pa se sindikalna vodstva z naporom bližajo enotnemu sporazumu. Včeraj zjutraj se je najprej sestalo vodstvo sindikata CGIL, nato pa tajništva v federaciji združenih treh delavskih zborov (CGIL, CISL in UIL). Sestanaka so se udeležili tudi delegati stavkajočih. Do stvarnih rezultatov se niso dokopali, pač pa je prevladovalo mnenje, da morata preostali dve delavski zbornici težiti k enotnim nastopom.

Vsekakor so nam voditelji tržaških pristaniških delavcev povedali, da se z današnjo stavko njihov boj ni iztrpal, nasprotno se zaostroje. Prvi znak tega je sklep, da stavk odslej ne bodo vnaprej napovedovali. Oklicane bodo le neposredno pred prekinitvijo dela.

Roparski napad na priletnega moškega

Preteklo noč so trije mladeniči napadli in oropali v zavetju teme in samotne priletnega moškega, ki je nič hudega sluteč stopal skozi mali park za občinsko menzo na Trgu Libertà. Napadenec, 62-letni Umberto Madrisani iz Ul. Tor San Piero, pa se ni pustil kar tako ugonobiti. Strel je za enim od treh roparjev, med tem skozil park pa mu je spodrsnilo, da je padel in se pri tem nekoliko potkolnil po kolnih in dlaneh, vendar se kljub temu ni odpovedal zasledovanju neznanega zlikovca. Med potjo se mu je pridružil znanec in tako sta se skupaj lotila iskanja. Na križišču med ulicama Filzi in Galati se jima je sreča nasmehnila. Naslonjen ob zid postopaja je stal mladenič, ki je Madrisanija oropal, toda ko sta se mu predvino približala, ju je njegovo zadržanje nemalo začudilo. Še z očesom ni trenil, ko sta ga povabila naj jima sledi do bližnje postaje Rdečega križa na Trgu V. Veneta, od koder so poklicali policijo, potem ko se Madrisaniju razkužili in obvezali rane na kolnih in dlaneh.

Začuden je še naraščalo, ko je mladenič, 22-letni Radomir Cvesič - tako naj bi mu bilo ime, čeprav pri sebi ni imel osebnih dokumentov - po prihodu policije odločno zavrnil, da bi imel kdajkoli opravka z Madrisanijem. Zanimivo je, da so agenti po skrbnem pregledu našli pri njem 95 tisoč lir in sicer bankovce za 50 tisoč lir in ostalo v drobižu - Madrisani je namreč pred tem izjavil, da je nosil v torbi, ki so mu jo med napadom vzeli, poleg nocočnikov za vid in drobiž ravno takšen bankovec. Cvesič se je izgovarjal, da je denar prisluzil s poštenim delom v neki vili pri Sesljanu. To bodo agenti javne varnosti seveda skrbno preverili, medtem pa so mladeniča pospremlili na kvosturo, kjer bo za rešetkami počakal, da se zadeva dokončno razčisti.

Nesreči na delu

Zaradi nenadnih nesreč na delu so v včerajšnjih predpoldanskih urah prejeljal v splošno bolnišnico dva delavca. V tovarni Italidiker so okrog 10. ure morali priskočiti na pomoč 45-letnemu delavcu Rinaldu Baiseru iz Ul. Piattacco 11/4, ki ga je nenadoma obšla huda slabost. Baiser, ki je bil zaposlen ob eni od ogromnih peči za taljenje surovega železa, je nehote vihdoval plin, ki je uhajal za peči. Zaradi zastrupitve so ga zlo sprejeli na oddelku za oživljanje s prognozo okrevanja v desetih dneh.

Malopred polne se je moral zateči v bolnišnico tudi 36-letni Vittorio Zanolchi iz Ul. Destriero 9, ki je zaposlen v tovarni testenin Pastificio Triestino. Med delom mu je spodrsnilo in je z desno roko prijel za stroj za navijanje testenin, ki ga je precej porazil po prstih. Na ortopedskem oddelku se bo moral zdraviti približno dvajset dni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cioppa, Ul. Belgoggio 4; Ai due Lucci, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski dvorec 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Dott. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; INAM - Al Cedro, Trg Oberdan 2; Ai Gemelli, Ul. Zurutti 19/c.

V NEDELJO, 5. AVGUSTA 1973 VSI V DEVIN Velik ljudski praznik na dvorišču DEVINSKEGA GRADA od 13. ure do 1. ure po polnoči Nastopajo Folklorne skupine evropskega slovesa Trije pevski zbori Glasbeni ansambel 'Folk' Moderni glasbeni ansambel Godba na pihala Ob 21. uri - velika tombola s skupno 150.000 lir dobitkov Od 22. ure dalje ples Deloval bo dobro založen bife z raznimi specialitetami na žaru

Gledališča FESTIVAL OPERETE V POLITEAMA ROSSETTI Z opereto Benatzkega 'Pri belem konjicu' se bo zaključil letošnji tržaški Festival operete v gledališču Rossetti. Premiera tega tretjega dela na letošnjem festivalnem repertoarju bo v soboto 4. avgusta. V glavnih vlogah bodo nastopila priljubljena igralca Gianni Gallia in Lino Savarona, ki sta tržaška občinstvu že dobro znana. V ostalih vlogah pa bodo nastopili še Elio Pandolfi, Angela Pagano, Sandro Massimini, Graziella Fortini, Edgardo Coralli in Armando Plesini. V baletnih točkah bodo nastopili plesalci iz St. Wolfganga. Režija je delo Vita Molinarja, orkester gledališča Verdi bo vodil Rudolf Bibl, zbor pa Gaetano Riccitelli.

Kino MIRAMARSKI PARK 16.00 'U eno u zveho ob 21.00 'Der Kaisertraum von Miramar' v nemščini; ob 22.15 'Maspigliano e Carlotta' v italijanski. Nazionale Zaprti zaradi počitnic. Excelsior 16.00 'Riuscirà Beppi a sventare le astute trame di Toni e sposare la bella Nina?' Igrata Alberto Sordi in Nino Manfredi. Barvni film. Prevedevano mladi 18. letom. Grattacielo 16.30 'Al tropico del Cancro'. Barvni film. Prevedevano mladi 18. letom. Fenice Zaprti zaradi počitnic. Eden Zaprti zaradi počitnic. Ritz 16.30 'L'ultima casa a sinistra'. Barvni film. Prevedevano mladi 18. letom. Aurora 16.00 'UFO allarme rosso, attacco alla terra'. Iz ciklusa 'Znanost in fantazija'. Barvni film. Capitol 16.00 'Il corsaro dell'isola verde'. Barvni film. Cristallo 16.00 'Sette cervelli per un colpo perfetto'. Barvni film. Impero Zaprti zaradi počitnic. Floridrammatico 16.30 'Le amanti proibite del dott. Sex'. Barvni film. Prevedevano mladi 18. letom. Moderno 16.30 'Andromeda'. Vittorio Veneto 17.00 '47 cadaveri per Scotland Yard'. Barvni film. Prevedevano mladi 18. letom. Abbazia 16.30 'Jus primae noctis'. Lando Buzzanca. Zabavni film v barvah. Prevedevano mladi 14. letom. Astra 16.00 'U uno uomo dalla pelle dura'. Ideale 16.00 'Per mille dollari al giorno'. Zachary Hatcher, A. M. Pie-rangeli. Western film.

Izleti SPDT priredi od 4. do 14. avgusta skupinski večdnevni izlet v Dolomite - skupina Brenta. Prijave in informacije pri Norči, Ul. Geppa 9. SPDT organizira 5. avgusta 1973 izlet z avtobusom skozi Soško dolino do Boveca in od tam na Mangart. Vpisovanje v Ul. Geppa 9 pri Norči Zavadal se danes.

Razna obvestila Slovensko študentsko društvo obveščata, da bo odhod deklic v kolonijo v Nabrezini danes, 1. avgusta. Otroci naj bodo ob 15.30 na sedežu društva v Ul. Machiavelli 22. Prosimo, da pridejo tja vsi, ker je pred odhodom zdravniški pregled. Tržaški pristaniščniki nevsaki zbor bo imel danes, 1. avgusta ob 21. uri v Bazoviškem domu v Bazovici odborovo sejo.

Razstave V občinski umetniški galeriji razstavlja svoja dela Anita Baldissara. Razstava bo odprta do 7. avgusta.

Prispevki Namesto cvetja na grob Marije Puntar por. Cijak darujeta mož Jakob in hčerka Ida 10.000 lir za Dijaško matico.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno upustila naša draga žena, mama in nona MARIJA CIJAK (CIANI) roj. PUNTAR Pogreb drage pokojnice bo danes ob 18. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na Kontovel. Zalučji: mož Jakob, hčerka Ida por. Perry, zeta in vnukinja Andreana Trst, London, 1. avgusta 1973. Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga žena, mati, nona in sestra FRANCISKA SEDMAK por. KOŠUTA Pogreb drage pokojnice bo danes, v sredo, 1. avgusta ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Sv. Križ, na domače 'topališče'. Zalučji: mož, sin z družino, brat z družino ter drugo sorodstvo Sv. Križ, Trst, 1. avgusta 1973

ŠEST UR RAZPRAVE ZA OKROGLO MIZO

Z javnimi posegi je treba ustvariti ugodnejše pogoje za kmečki turizem

Predloge Kmečke zveze je podal Edvard Bukovec - Pozdravne besede pokrajinskega odbornika Volka, ki je obljubil izid brošure z zapisom razprave

Udeleženci okrogle mize, ki jo je vodil pokrajinski odbornik Lucijan Volk, med diskusijo o kmečkem turizmu

Kot smo poročali, je pokrajinska uprava v okviru letošnje pokrajinske razstave v Nabržini predložila okroglo mizo, ki jo je vodil pokrajinski odbornik Lucijan Volk...

PREFEKT DR. MOLINARI JE DAL USTREZNE NAPOTKE

Prefektura vabi trgovce in potrošnike k sodelovanju pri zaviranju naraščanja cen

Do 3. avgusta morajo trgovci sporočiti občini cenike, ki so veljali 15. julija - Ceniki bodo morali biti razobešeni na vidnem mestu - Nekateri velike tovarne so cene povišale že pred 30. junijem, trgovci na drobno pa jih sedaj ne morejo kaj v tem primeru? Potrošniki naj v primeru nepravilnosti telefonirajo na prefekturo na štev. 5275

Vprašanje blokiranja cen je v osrednji pozornosti potem ko je nova rimska vlada izdala 24. julija znane dekrete o blokadi cen in ko so v Rimu sklicali posvet vseh prefektov...

Na sestanku so razpravljali predvsem o zakonskem dekretu št. 427, ki določa blokado cen na drobno v trgovinah. Gre v glavnem za jestvine...

Gre omenjenih proizvodov v trgovinah na drobno morajo ostati do 31. oktobra iste, ki so bile v teh trgovinah v veljavi 16. julija...

Goriška prefektura javlja, da so za liste, ki se bodo držali tega predpisa, predvidene hude kazni in sicer denarna kazen po administrativni poti od 50.000 do 100.000 lir...

Na sestanku na prefekturi so tudi razpravljali o praktičnem izvajanju. Prefekt dr. Molinari se v zvezi s tem obrača na vse trgovce in potrošnike...

BENEŠKI DNEVNIK

Beneška zbor na Kamenici

Kakor smo poročali včeraj, sta med prvimi na srečanju v Kamenici nastopila domača pevka zbor, ki jo sestavljajo pevke in pevci iz beneških vasi...

Z današnjim dnem bo mejni prehod pri Rafatu spremenil urnik. Ob delavskih bo prehod odprt ob 5.30 in ga bodo zaprli ob 20. uri...

Nesreča na Korzu Italija

25-letni poročnik Albino Leone iz Gorice, Ul. Alfieri 11, se je včeraj poškodoval na Korzu Italija. Leone je ravno včeraj kupil nov motor kavasaki in ga je hotel preizkusiti...

POMEMBEN ODMEV TUDI V TISKU

Lista «Matajur» in «Dom» posvečena kulturnemu srečanju na Kamenici

Reportažni zapis o dveh Tarbijih in ocena vloge, ki jo odigrava kultura v medčloveških odnosih

Kako pomembna so kulturna srečanja med sosednjimi narodi, ki jih na Kamenici prirejajo kulturno društvo beneških Slovencev...

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 5. avgusta družinski izlet v Polhov Gradec in v Ljubljano. Vsa podrobna pojasnila na sedežu društva, Ulica Malta, 2.

Kino

Gorica VERDI 17.15-22.00 «Gioco d'azzardo» po svojo glavno funkcionalno izpolnjenosti. A. Fulton in L. Willack. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Prispevki

Za krvodajalno sekcijo v Gorici je darovala Isolda Cargnel 5.000 lir v spomin Silvija Silvestrija in 10.000 lir v spomin druge obtebnice smrti moža Carla.

POLETNE PRIREDITVE NA OBALI

V SOBOTO V PORTOROŽU PEVCI ZABAVNE GLASBE

V soboto, 4. avgusta, se bo v Portorožu začela vrsta zanimivih prireditev, s katerimi mislijo turistični delavci popestriti bivanje svojih gostov. To soboto bodo prišli na svoj račun ljubitelji umirjenih, včasih mladih popevke, ki jih bodo izvajali znani jugoslovanski pevci...

V petek v Trstu etapa «CantaGiros»

V petek zvečer si bodo tudi Tržačani lahko ogledali znano prireditev lahke glasbe Cantagiros, ki se je začela 21. julija v Palermu in se bo zaključila 4. avgusta v Jesolu. Prireditve bo na Trgu Unità in občinstvo si jo bo lahko ogledalo brezplačno. Vendar pa ne bodo na razpolago nobeni sedeži razen stolov kavarn na Trgu Unità.

Rumena zastava za rusko ladjo

Včeraj jutraj je 10.000 tonska sovjetska ladja, ki je čakala že od 22. julija, da bi raztovarila večje količino eksotičnega lesa v pristanišču Portorož. «Zaobesila rumeno zastavo, kot znak izrednega stanja. Po še neuradnih vesteh so se na ladji »avtili strupeni plini, ki so povzročili smrt dveh mozarjev med plovljo iz Bornea, kjer je ladja natočila les. Včeraj je kapitan ruske ladje sporočil, da se bojuje, da bo plin povzročil še druge žrtve. O tem dogodku so bili obveščeni tudi konzulat ZSSR in sovjetski gošpodarski funkcionarji.

STANJE V INDUSTRIJI SE JE IZBOLJŠALO

Ugodno mesečno poročilo trgovinske zbornice v Gorici

V trgovinah se je povečalo število kupcev iz Jugoslavije - Na Goriškem primanjkuje delovne sile

Iz mesečnega poročila trgovinske zbornice povzemamo, da je bil gošpodarski položaj v tovarnah na Goriškem in v trgovini v juniju boljše kot v prejšnjih mesecih. V nekaterih strokah pa je bilo čutili nekatere pomankljivosti. Pozitiven je bil položaj v tovarnah tekstilne stroke, kjer se je zaključila dolga sindikalna borba za obnovu delovne pogodbe...

Drevi v Štandrežu vlačenje vrvi

Po dvodnevnem odmoru se drevi nadaljuje praznovanje v Štandrežu, ko drugi strani pa tudi pri Slovcih iz domovine izpričuje željo in potrebo, da bi se čim bolj seznanili z nami in našimi potrebami. Na notranjih straneh objavlja Matajur obsežen reportažni zapis o Dolenjem in Gorenjem Tarbiju, vasicah, ki sta najbližje Kamenici. V njem je več nagovorov o življenju vaščanov, o njihovih gospodarstvih uspehih in tudi o neuspehih.

Izlet

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 5. avgusta družinski izlet v Polhov Gradec in v Ljubljano. Vsa podrobna pojasnila na sedežu društva, Ulica Malta, 2.

Kino

Gorica VERDI 17.15-22.00 «Gioco d'azzardo» po svojo glavno funkcionalno izpolnjenosti. A. Fulton in L. Willack. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

SAVA

Poslovna enota JESENICE

Vsem zavarovancem
in občanom
ČESTITAMO
za občinski praznik

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

s temeljnimi organizacijami združenega dela:

- tovarna rastlinskih in tehničnih olj
- mlekarna
- klavnica
- kmetijstvo
- kmetijska zadruga
- komercialni servis
- uprava podjetja

Ob prazniku občine KRANJ pozdravljamo vse svoje cenjene kupce s te in one strani meje

Čestitamo vsem svojim poslovnim prijateljem in občanom k občinskemu prazniku in pozdravljamo bralce Primorskega dnevnika

TOVARNA ISKRA

TELEKOMUNIKACIJE
KRANJ LABORE

Delovni kolektiv ISKRE - industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko v združenem podjetju Iskra - Kranj, je ob dnevu praznovanja občine Kranj izročil v obratovanje novo moderno tovarno za izdelavo avtomatskih telefonskih central, kjer bo zaposleno nad 1000 delavcev.

TEKSTILINDUS 64001 KRANJ

PROIZVAJA:

bele, barvane, tiskane in pestro tkane tkanine za ženske obleke, bluze in perilo, popeline za moške srajce, tkanine za posteljnino in dekoracijo, razne tehnične tkanine in pletenine.

OBENEM ČESTITAMO TUDI K OBČINSKEMU PRAZNIKU OBČINE KRANJ

Hotel CREINA Kranj

B kategorija, 234 postelj, 11 apartmanov, restavracija, aperitiv bar, snack bar, bazen, savna, damski frizerski salon, banke in konferenčna dvorana, terasa, glasba.

Izhodišna točka za Gorenjsko, Kravavec

TELEFON (064) 23-650

TELEX 34556

Naši razgledi

V novi številki Naših razgledov so kar trije prispevki, ki obravnavajo problematiko koroskih Slovencev: v aktualnem pogovoru na zadnji strani razkriva akademik Fran Zwitter, kako Avstrija že pet desetletij bojkotira arhivski sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo: ugledni znanstvenik ugotavlja vzroke in posledice takega omalovaževanja sprejetih obveznosti. Problem postaja vse bolj politične narave in meče ponovno čudno luč na avstrijske oblasti in njihov odnos do mednarodnih obvez.

Tone Zorn preverja sedanji politični veter na Koroskem in v Avstriji, Dušan Nečak pa je prispeval zapis ob desetletnici prvih slovenskih matur v Celovcu.

Stane Ivanc nazorno razčlenjuje nedavno helsinško srečanje zunanjih ministrov in njegov pomen. S socialno diferenciacijo v prehrani, kar je zanimiv pa tudi uspešen zorn kot pri preučevanju tega procesa, se ukvarja Stane Krašovec, dr. Ignacij Voje pa v polemiki obravnava kulturno - zgodovinske posledice turške prisotnosti na jugoslovanskem ozemlju. Zanimivo je povezovanje med ekološkimi problemi sodobnega sveta in tradicionalno haiku poezijo na Japonskem avangardističnega pisca Izoka Geistra, Drago Bajt pa se precizno in s tenkim poslušom spušča v dramatični svet kaosov pozornostnega ruskega pesnika Fjodora Ivanoviča Tjutčeva; Aleš Berger ob zaključku sezone vrednoti ljudsko usmerjenost dramskega gledališča v Novi Gorici, Borut Trekman pa spregovori o zadnjih premierah v mariborski Drami. Te-

meljit in angaziran je pogled Misa Grčarjeve na sezono mednarodnih festivalov kratkega filma pod naslovom Ustaljenost ali napredno nazadovanje.

V Razgledih po svetu je zanimiv prispevek publicistov Di Andreisa in Peroneja, ki raziskujeta povezavo med ameriškim denarjem, predvsem razpite agencije CIA, in italijansko Krščansko demokratsko stranko - članek je iz revije Panorama. O gibanju neuvrščenihih piše nadalje Francoz Pierre Rocheron (Le Monde diplomatique), o poskusu raziskave svetovnega javnega mnenja, ki se ga loteva George Gallup, ustanovitelj najpomembnejše tovrstne ustanove na svetu, pa je članek iz Paris Matcha.

Tudi tokrat so Naši razgledi opremljeni z reprodukcijami del iz X. mednarodne grafične razstave v Ljubljani.

M. K.

Rekorden obisk turistov

Letovišča na kvarnersko - istrskem področju so uspela sprejeti vse goste, ki so zadnji teden prišli sem na odih. Tako so letos prvič zabeležili več kot 300.000 turistov. Predvsem so jih razmestili v avtokampih in privatnih sobah. Največji porast obiskovalcev so zabeležili v Pulju, in sicer zahvaljujoč filmskemu festivalu. Našteli so jih 50.000. Sicer pa je po številu gostov še vedno na 1. mestu poreška riviera s 55.000 gosti.

Potem, ko je propadel nameravani vojaški udar 2. čilškega oklepnega polka polkovnika Souperja, je mladina takoj napolnila ulice Santiaga in manifestirala svojo privrženost predsedniku Allendeju, kot je razvidno na sliki

OB OBČINSKIH PRAZNIKIH DVEH SLOVENSkih MEST: KRANJA IN JESENIC

V novih socialističnih pogojih dela je njun nadaljnji razvoj zagotovljen

Gospodarsko gre za dve najpomembnejši slovenski središči - Kdaj in kako sta nastala Kranj in Jesenice - Razvoj Kranja skozi zgodovino - Tesna povezanost Trsta z njegovim zaledjem - Jeseniške visoke peči in koksarna v Šklednju

Danes slavita Kranj in Jesenice, dve v vsakem pogledu pomembni slovenski mestni središči, svoj občinski praznik. Naj jima takoj na tem mestu izročimo tako v imenu našega časopisa kot tudi v imenu naših bralcev in vseh zamejskih Slovencev naša iskrena voščila, z željo, da bi njun vsestranski razvoj tudi v bodoče potekal s takimi in še boljimi rezultati, kot doslej.

Tržičanom ni potrebno posebej pojasnjevati, kje in kakšna sta Kranj in Jesenice. Slovencija je pač najneposrednejše naravno zaledje Trsta in stiki našega mesta z njo so od davna bili zelo tesni. V vsakem pogledu - kot bo tako tudi v bodoče, krč se pač določena objektivna dejstva ne dajo enostavno odsiraniti, kot da so nepotrebna, preprosto zaradi subjektivne volje enega ali drugega.

Poleg gospodarskih in mnogih drugih povezav, označuje te odnose tudi vsestransko zanimanje ljudi našega področja za naravne lepote Slovenije, zlasti njenega severozahodnega dela, Gorenjske, z njenim edinstvenim lepim gorskim svetom, jezeri, rekami, gozdovi. To zanimanje danes ne usiha, marveč se še povečuje z izboljšanjem gostinstvo-turističnih instrumentov, uslug, s povečano potrebo ljudi po sprostitvi in odmoru v pristnem, neokrnjenem naravnem okolju.

Na poti proti Gorenjski, potem ko smo postali v Ljubljani, seveda ne moremo mimo Kranja in Jesenic. Cesta teče skozi nje, in ko si že tu, ne moreš - že spričo tega, krč zlasti na prvega obiskovalca učinkujeta nad- vse privlačno - da bi se ne ustavil ter si ju ogledal. Kranj je zelo staro mesto. Že

stari Rimljani so tu postavili utrjeno postojanko (Carnium), ki se je kasneje razvila v pomembnejše naselje. V času preseljevanja narodov je večkrat menjala gospodarja (vzhodni Goti, Longobardi), vse dokler se niso tu naselili Slovani. Ko so v X. stoletju Nemci okrepili svojo oblast tudi na tem področju, je mejni grof imel svoj sedež v Creini, utrjenem srednjeveškem gradu. Ta fevd je v XII. stoletju prešel v roke knezov Andechs. Od njih je naselje dobilo svoj grb. V teku časa se je razvil in dobilo mestno ureditev srednjeveškega tipa. Stremelo je, kot vsa takratna mesta, za tem, da bi gospodarsko obvladoval čim širše poljedelsko področje, kakor tudi, da bi utrdilo svoj monopol v srednjeveških celih ter trgovini. V XII. stoletju je začelo gospodarsko nazadovati, tako da

je kriza mestnih financ privedla v začetku XIII. stoletja do tega, da je bilo mesto postavljeno pod prisilno upravo. Z uvedbo merkantilističnih ukrepov v tedanji Avstriji, pa se je povečal pomen Kranja in tranzitni trgovini med alpskimi delavci in obmorskimi kraji, njegovi tedenski in letni sejmi pa so dosegli znaten vzpon. V XIX. stoletju so se postopoma osnovala manjša industrijska podjetja (proizvodnja mila, usnja, volnenih pokrival ipd.), od katerih so se nekatera kasneje močneje razvila (npr. minarska in usnjarska industrija).

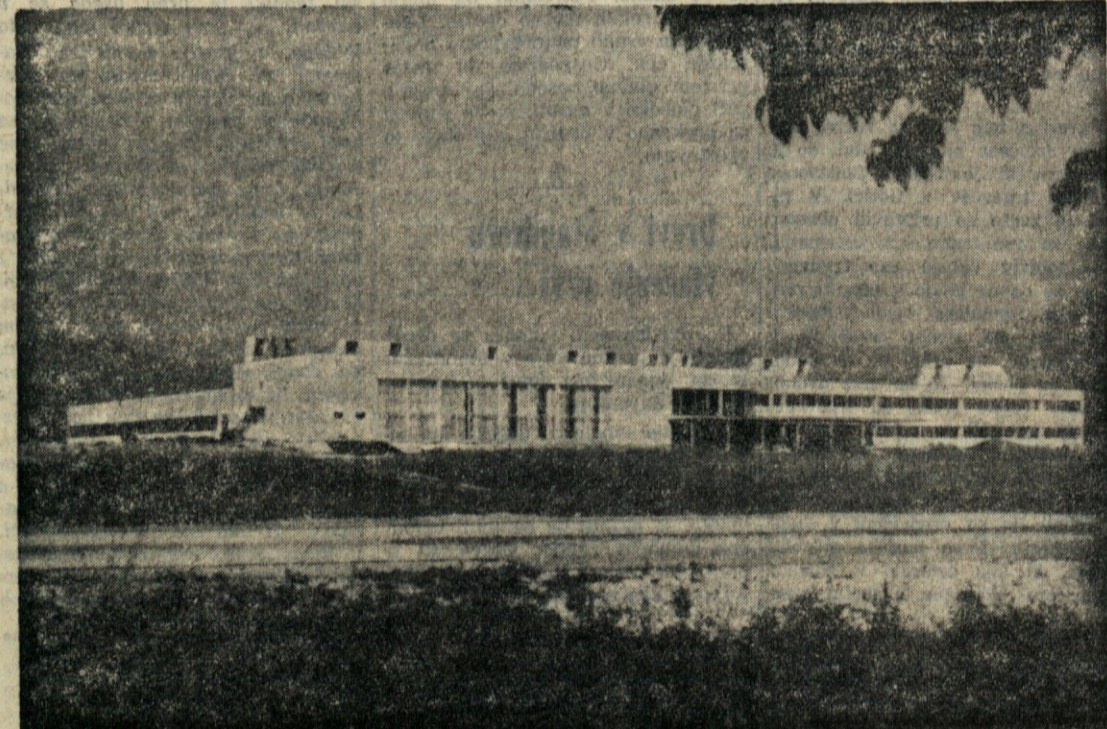
H gospodarskemu razvoju Kranja sta v novejšem času najbolj prispevali izgradnja gorenjske (1870) in tržiške proge (1910) ter elektrifikacija (elektrarni na Savi in Kukri). Kranj uvrščamo danes med najbolj industrializirana mesta Slovenije. Predstavlja izredno krepko razvito gospodarsko področje, kjer si je prebivalstvo zagotovilo nadpovprečno življenjsko raven. Najbolj se je razvila tekstilna industrija. Kranj sodi med najpomembnejše centre tekstilne industrije v Jugoslaviji. Leta 1838 je bilo tu 3940 tekstilnih delavcev, kmalu po l. 1945 pa se je to število dvignilo na 4324, danes je še znatno večje. Poleg tradicionalne tekstilne, so se po vojni razvile še industrija obuvanja, usnjarska industrija ter industrija gumijastih proizvodov. Toda največje in najpomembnejše industrijsko podjetje, ki je v Kranju zraslo po vojni, je vsekakor tovarna električne opreme ter instrumentov «Iskra». To je ogromno sodobno podjetje, katerega ime je danes uveljavljeno ne samo na domačem, ampak tudi na mednarodnem tržišču.

Hkrati z gospodarskim razvojem, se je Kranj razvijal tudi kot urbano središče.

Poleg zanimivega starega mestnega predela, kjer si obiskovalec lahko ogleda številne kulturne in zgodovinske spomenike, umetniška dela itd., se je zlasti na obrobjih mesta razvil, rekli bi, še en Kranj, novi Kranj s svojimi sodobnimi stanovanjskimi in javnimi zgradbami, širokimi ulicami, lepo uredenimi zelenimi dvoredi in parki. Kdor ga bo prvič obiskal, ker mu to doslej ni bilo mogoče, naj se ne pozabi podati v tako imenovani Prešernov gaj, kjer je grob našega največjega pevca, nesmrtnega Franceta Prešerna. Tako lepega in sugestivnega naravnega okolja, kakor je to, kjer leže, poleg ustvarjalca Sonetnega venca, še nekateri drugi zaslužni slovenski muzeji (med njimi pesnik Sorškega polja, Jenko), ni zlahka najti. Kranjčani so nanj zares lahko ponosni.

Sam stari Kranj, ki mestu daje poseben čar zgodovinske patine, je prav lepo ohranjen, dasiravno je bil v teku preteklosti krk nekajkrat žrtev požara. V celoti predstavlja nadvse zanimiv spomenik srednjeveškega urbanizma. Izgrajen je bil na izredno slikovitem položaju visoke, terasaste izbokline, ki se dviguje prav tam, kjer se Kokra izliva v Savo. Lahko bi se marsikaj povedali o tem mestu, pa naj za sklep le raje izrečemo poročilo vsem, ki ga iz enega ali drugega razloga še niso mogli obiskati: čimprej pojdite in si ga ogledajte, ne bo vam žal poti, ker tako prikupnega in za-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pogled na novo tovarno telekomunikacij ISKRA Kranj

Elektroindustrijska
montaža
JESENICE

izvaja vsa elektromontazna dela na visoko in nizkonapetostnih napravah ter priporoča svoj proizvodni program razdelitnih omari, stikalnih in zidnih plošč ter druge izdelke

Naročite se na Primorski dnevnik

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Najprimernejši trenutek, da si uredite položaj in da uveljavite svoje pravice. Veliko ste delali, zato ne bi bilo odveč, če si privoščite malo počitka.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Zelo podjetni boste in delavni, vendar ne boste imeli posebnih uspehov, ker delate brez načrta. Majhen spor, kateremu bosta vzrok pisarno ali hišbosunost.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Previdnost! Ne terjajte več kot to, do česar imate pravico in držite se točno določenih okvirov. Nečisto boste pobiti, kar je tudi upravičeno.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Vaš način dela bodo predstojniki upoštevali. Prevzeli boste večje odgovornosti in jih tudi izpeljali. V družini bo nastal majhen spor.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Znašli se boste v novi in za vas nič kaj prijetni situaciji. Kljub temu ne mečite puške v koruzo. Premagali boste tudi neko nesoglasje v družini.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Spor glede dediščine ali nekih podobnih zadev, ki jih ne bo lahko rešili. Ve vmešajte se v prepire prijateljev. Privoščite si malo počitka.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Vaše finančne zadeve se bodo popravile. Začeli boste tudi z novim, veliko obetajočim delom. Velik uspeh v ljubezni.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Bodite v svojih zahtevah zmerni, kajti niste se kdo ve kako izkazali. Delo terja vso resnost. V družini vas bodo poklicali za razsodnika.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Veliko vam bodo naprtili dela, tako da se boste s težavo znašli. S svojimi organizacijo boste vendarle zmogli vse. Močno boste nervozni in utrujeni.

VOĐNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V dopoldanskim urah se bo kaj zaletelo, medtem ko bo popoldne vse dobro teklo. Jeza ni nikoli dober spremljevalec. Na naglo ne odločajte o ničemer.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Zelo primeren dan za one, ki se ukvarjajo z umskim delom. Kar se čustvenih zadev tiče, bodo uspehi pičili in to kljub vsej vaši vneim.

RADIO TELEIZIJA

SREDA, 1. AVGUSTA 1973

- ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL**
- 18.15 PROGRAM ZA OTROKE
Otroške zgodbe
VESPERTININ KRUIH
Vloge:
Vespertino - Paolo Poli
Carolina - Jole Silvani
Ferdinando - Gianni Pulone
Nepomuceno - Carlo Enrici
Gospa Zemira - Gianna Giachetti
- 18.45 I RAGAZZI DI PADRE TOBIA
Fantasmi a Villa Sorriso
Prvo nadaljevanje
- 19.45 SPORTNE VESTI
ITALIJANSKE KRONIKE
DANES V PARLAMENTU
VREMENSKA NAPOVED
- 20.30 DNEVNIK
- 21.30 ČLOVEK IN MORJE
GOVORICA DELFINOV
Prvo nadaljevanje
Televizijsko oddajo «Človek in morje» prireja znani raziskovalec morskih globin Cousteau. To pot bo v petih nadaljevanjih posvečena delfinom. Cousteau in sodalci so se mesec mese posvetili opazovanju in preučevanju delfinov. Ugotovili so neverjetne stvari. Med drugim, da se med sabo sporazumevajo s piskanjem, podobnim žvižgu človeka. Poseben televizijski aparat jim omogoča ugotavljanje prepreke in plen tudi v pogojih popolne nevidnosti. So izredno družabni, če so primorani živeti osamljeni, jih to privede celo do samomora. Že Plinij je ugotovil, da so delfini prijatelji človeka. Je več primerov, ki to potrjujejo. Cousteau se je s svojo skupino podal celo do obal Mavretanije, da bi to ugotovil. Tu je bil priča edinstvenemu prizoru, ko delfini gonili proti mrežam revnih ribičev jate morskih lipanov - nerazložljivo primer, ki se že stoteletja ponavlja in rešuje vprašanje obstanka tamkajšnjih ribičev.
- 22.00 ŠPORTNA SREDA
- 23.00 DNEVNIK

- DRUGI KANAL**
- 21.00 DNEVNIK
- 21.15 TERRORIST
Film je režiral Gianfranco De Bosio
Glavne vloge: Gian Maria Volontè, Philippe Leroy, Giulio Bosetti, Tino Carraro, José Quaglio, Franco Graziosi, Gabriel Fantuzzi, Giuseppe Sornani, Neri Pozza, Anouk Aimée
Leta 1943 obstaja in deluje v Benetkah partizanska skupina, ki se proti Nemcem bori s sabotažnimi dejanji, ki spravlja tako v nevarnost dokaj negotovo ravnateljstvo krajevnega CLN. Tragičen konec dogodkov natančno označuje, kako težak je bil boj. Ta prvi film De Bosia, posnet l. 1963, sodi v okvir italijanskega filma na tematiko odporništa. V njem se je zavzelo spopadel z zgodovinskimi in političnimi problemi, na katerih je slonel partizanski boj. Notranje težkote, spopadi med skupinami, različnost vzrokov, ki so ljudi opredeljevali za partizanski boj, politična in osebna trenja med protagonistmi, vse to se odvija v dramatični obliki, podkrepljeni z jasnim zgodovinskim kriterijem.

- JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA**
- 16.15 ILINDENSKA KAJAK - posnetek iz Treske
Na reki Treski pri Skopju, kjer bo čez dve leti svetovno prvenstvo v kajakingu in kenujih na divjih vodah, bo tako, kot vsako leto, tudi letos mednarodno tekmovalno v slalomu. Letošnje tekmovalne bo eno najmočnejših, saj bodo nastopali tekmovalci obeh Nemčij, Poljske, Avstrije, Francije, ZDA in drugih držav, ki bodo hoteli preizkusiti progo za svetovno prvenstvo. Skopska televizija bo z obeh dni tekmovalnja (1. in 2. avgusta) pripravila eno in polurno reportažo s te prireditve

- 19.15 OBZORNIK
- 19.30 MAČKON IN NJEGOV TROP - barvni film
- 20.00 FILMSKA BURLESKA
- 20.15 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA
- 20.45 RISANKA
- 21.00 TV DNEVNIK
- 21.35 AMERIKANEC V PARIZU
Barvni film v režiji Vincenta Minellija
V glavnih vlogah nastopajo: Gene Kelly, Leslie Caron in Oscar Levant. Američanec v Parizu predstavlja nekakšen zvezni repertoar, saj film vedno znova vrtijo navdušenim gledalcem. Sijajna Gershwinova glasba, pesne točke, koreo grafija - vse skupaj sestavlja privlačno celoto. Zgodba sama je precej nepomembna. Demobiliziran ameriški vojak se ustali v Parizu in se posveti slikarstvu. Ima precej talenta in prijateljev, ki ga spodbujajo. Med njim prijateljevo zaročenko se razvije ljubezen in potem, ko prijatelj ugotovi, da dekleta niti ne ljubi, ni pred mladima zaljubljenca nobile zapreke več
Vincent Minelli, eden redkih ameriških režiserjev, ki ima izredno tenkočuten posluš za lirčne prizore (spomnimo se na njegove filme Čaj in simpatija, Dvigni zavese, Gigi itd.) je dosegel s tem filmom svoj največji uspeh.

- 23.25 POROČILA
- 23.30 SLIKA OB SLIKI
Prenos s filmskega festivala v Pulju
- KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA**
- 21.00 RISANKA
- 21.15 POROČILA
- 21.30 VZPON IN PROPAD III. RAJHA
III. del dokumentarnega filma
- 22.20 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA

- TRST A**
- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15, Poročila; 7.05 Jutrjanja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce 18.30 Koncert; 18.50 The New Don Ellis Band; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbori in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simfonični koncert; 22.15 Zabavna glasba.

- KOPER**
- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutrjanja glasba; 10.00 Otroški kotiček; 10.41 Glasbeni intermezzo; 11.15 Glasba, novosti; 11.21 Melodije; 11.45 Orkester Raoul Casadesu; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.40 Mini juke box; 15.00 Klavirske skladbe; 15.45 Parada plošč; 16.30 Plošče; 17.40 Vrstijo se pevci; 18.00 Ansambli in pevci narodno - zabavne glasbe; 18.45 A. Šbottjak: Monolog; 19.00 Glasba; 19.00 Popevke in godalni orkester; 19.00 Popevke na tekočem traku; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Iz priljubljenih oper; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Ritmi za godala; 22.15 Simf. koncert.

- SLOVENIJA**
- 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniški pozdravi; 10.55 Glasbeni spomini; 11.15 Lz sveta pravilj in fantazije; 12.10 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije za opoldne; 13.40 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.30 Slovenski oktet; 15.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Majhen rekital mezosopranske Nore Jankovič (Trst) pri klavirju Neva Merlak - Corrado; 17.00 «Loto vrtljak»; 18.10 O perni koncert; 19.20 Listi iz pop albuma; 19.45 Naš gost; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana (stereo); 22.15 Vedno lepe melodije; 23.15 Revija popevk; 24.05 Literarni nokturmo; 24.15 Plesni zvoki.

ITALIJANSKO PRVENSTVO V LIVORNU

PLAVANJE

Novella Calligaris osvojila v drugem dnevu tri naslove

Odičen nastop najmlajših plavalcev, ki so izboljšali štiri rekorde

LIVORNO, 31. — Drugi dan italijanskega plavalnega prvenstva v Livornu je bil vseeno nekoliko bolj teži od prvega, predvsem zaradi tega, ker so najmlajši dokazali večjo merjo borbenosti in so celo znašli čase v štirih disciplinah (kategorija najmlajših).

Novella Calligaris je nadaljevala s svojim monologom. Danes je svojemu prvemu naslovu, ki ga je osvojila v včerajšnjem otvornem dnevu, dodala še tri naslove, in sicer na 200 metrov prosto, na 200 m metuljček in na 400 m mešano. Na teh progah je postavila čase, za katere so izvedenci izjavili, da so dobri, predvsem če upoštevamo vremenske razmere.

V finalu na 100 metrov prsno je prišlo do sporov, saj sta Paola Morozzi in Tiziana Rachetto istočasno prispeli na cilj s časom 1'21"3. Sodniki so dosodili zmago Morozzi, ki je tako osvojila svoj drugi naslov na tem prvenstvu.

V moški konkurenci je Lalle odnesel svoj drugi naslov, potem ko je zmagal na 100 metrov prsno. Prav tako se je drugi vpisal v knjigo letošnjih prvakov Tržčan Pangaro, ki je zmagal na 200 m prosto. Oba plavalca sta potrdila svoje odlične zmoglosti.

FINALNI REZULTATI

Table with 2 columns: Rank, Name, Time. Lists results for 200m prosto, 200m mešano, 200m metuljček, 400m mešano, and 100m prsno for both men and women.

NOGOMET

Priloge Pro Gorizie za prvenstvo D lige

Pro Gorizia je svojim navijačem in ljubiteljem nogometa v Gorici pripravila drugo presenečenje. Prejšnji teden smo že poročali, da si je gorško društvo zagotovilo močnega napadalca Omizzola, ki je nastopal v najvišji italijanski ligi. Poleg njega pa si je gorško društvo zagotovilo še precej drugih močnih igralcev, predvsem branilcev, ki bodo vsakega okrepili ekipo za prihodnje nogometno sezono.

Te dni pa kroži po Gorici vest, da se društvo pogaja z nekimi argentinjskimi igralci, italijanskega porekla, ki je za nastop v najvišjih ligah v Argentini. Imena pa niso povedali. Zgleda pa, da bo ta neznan igralec gotovo nastopal prihodnje sezone za gorško društvo.

Danes popoldne se bodo vsi igralci, novi in stari, zbrali na igrišču Baiamonti, kjer bodo imeli prvi trening za prihodnje nogometno sezono D lige.

P. R.

TENIS

BRETTON WOODS, 31. — Mladi Indijec, Vijay Amritraj, je zmagovalec teniškega turnirja v Bretton Woodsu. V finalu je premagal Američana Jimmyja Connorsa v treh setih s 7:5, 2:6 in 7:5.

RIM, 31. — Italijanska teniška reprezentanca je odstopovala v Prago, kjer bo od 3. do 5. avgusta nastopila proti češkoslovaški. Italijanska ekipa sestavljajo Zagarelli, Barzutti, Marzano in Maioli.

Reševalci so s težavo potegnili zgoznelo truplo nesrečnega pilota Williamsa iz razbitin avtomobila, ki se je vnel po trčenju na nedeljki dirki za veliko nagrado Nizozemske v Zandvoortu

PLAVANJE

Jugoslovansko prvenstvo

Mlada Jasna Efendić odnesla pet naslovov

Brata Miloš sta nudila največje zadoščenje - Slovenci brez prvakov

DUBROVNIK, 31. — Po treh dneh tekmovanj se je včeraj zaključilo v Dubrovniku jugoslovansko državno prvenstvo v plavanju: svetla plat tega tekmovanja sta bila brata Nenad in Predrag Miloš. Nenad je na 200 m hrbtno dosegel odlične čas 2'10"6 (osmi na svetu) in si s tem zagotovil nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo od 1. do 8. septembra v Beogradu. Poleg njega je tudi Majnarićev uspešno dosegel normo za Beograd na progi 100 m hrbtno. Predrag Miloš pa je dokazal, da je v dobri formi ter da ima lepe možnosti, da dosegel normo za svetovno prvenstvo na 200 m mešano že prihodnji teden na balkanskem prvenstvu, ki bo prav tako v Dubrovniku.

uspešnejša na letošnjem prvenstvu. Njeni dosežki pa niso odlični, posebno če jih primerjamo z rezultati, ki jih dosegajo v drugih državah. Poleg nje se je izkazala Eva Majnarić, ki ima že zagotovljen nastop v Beogradu v dveh disciplinah in bo skoraj gotovo edina ženska, ki bo zastopala Jugoslavijo na svetovnem prvenstvu. Edina, ki ima poleg nje nekaj možnosti za nastop je Višnja Petković, ki je osvojila tri prva mesta in ima dosežke, ki so precej blizu normi, posebno v prsnem slogu. V 12 disciplinah so zmagale še štiri plavalke, ki so si med seboj razdelile prva mesta. Na žalost ni na tem prvenstvu zmagal noben Slovenec, pa čeprav je imela Slovenija kar eno četrtno finalistov.

Večina slovenskih plavalcev je mlada, kar je zelo razveseljuje dejstvo za jugoslovansko plavanje, ki je v veliki krizi. Po odhodu Šegrove, Bjedove in Bobanove, ki so bile v svojem času vrhu svetovnega plavanja, nima Jugoslavija pravih asov.

To prvenstvo ni dalo veliko dobrih rezultatov, vseeno pa je bilo nad pričakovani, saj nima Jugoslavija v tem trenutku nobenih ambicij.

Table with 2 columns: Name, Time. Lists results for various swimming events like 100m prosto, 200m prosto, 400m prosto, 800m prosto, 1500m prosto, 500m mešano, 100m hrbtno, 200m hrbtno, 400m hrbtno, 100m prsno, 200m prsno, 400m prsno, 100m metuljček, 200m metuljček, 400m mešano, 100m mešano, 200m mešano, 400m mešano, 100m prsno, 200m prsno, 400m prsno.

OLIMPIJSKE IGRE

RIM, 31. — V Rim je prispel direktor olimpijskega naselja v Montrealu, da bi se seznanil z organizacijskimi problemi, ki so jih imeli pri prireditvi olimpijskih iger v Rimu.

POLFINALE ZA EVROPSKI POKAL

NOGOMET

Novi trener Mladenović zagotavlja dobro igro

Klub razpolaga za prihodnjo sezono z vrsto dobrih igralcev

Končno so tudi nogometaši Vozil iz Nove Gorice pričeli z rednimi pripravami za novo tekmovalno sezono. Trenerke posle je prevzel znani bivši nogometaš Mladenović iz Ljubljane, ki je dolgo let uspešno nastopal za ljubljansko Olimpijo. Znano je namreč, da je Nova Gorica pred nekaj sezonami izpadla iz SNL in da vsi poskušajo, da bi se ponovno vrnila v društvo najboljših, niso uspeli. Vsa tri leta nazaj je namreč v ZCNL osvojila tretje mesto, kar je bilo prelomno za napredovanje v višjo kategorijo.

V klubu so imeli ves ta čas probleme z menjavo generacije in tudi s trenerji, saj so se v tem času izmenjali kar trije. Vranjšić je zamenjal Jerončić, let-tega pa Faganel. No, letos je zopet prišlo do spremembe in za krmilo Vozil je stopil veliko bolj poznan trener. Na sestanku, ki sta ga imela vodstvo kluba in novi trener z igralci, priložilo je pošto za novo sezono, s katero so si slisali za vrsto novosti, pri čemer za nekaj novih pogledov na nogomet sploh v Novi Gorici.

Trener Mladenović je namreč z zadovoljstvom sprejel treniranje gorške enajsterice, toda v svojih prvih besedah igralcem je jasno in razločno povedal, da od njih zahteva samo red in delo ter disciplino, kajti le obobjestransko sodelovanje na relaciji trener - igralec lahko tudi novogoriškemu nogometu prinese tiste uspehe, kakršne je v preteklosti že imel. Za povratek v SNL je treba resnično veliko dela, predvsem pa je poudaril pomen dela v tej pripravljalni dobi, ki se je za igralce že pričela. V tem času, ki je dolg samo dober mesec, bo trener Mladenović razdelil priprave na tri dele, in sicer: kondicijski trening, uigravanje moštva in prijateljske tekme.

OLIMPIJSKE IGRE

RIM, 31. — V Rim je prispel direktor olimpijskega naselja v Montrealu, da bi se seznanil z organizacijskimi problemi, ki so jih imeli pri prireditvi olimpijskih iger v Rimu.

Italijanska reprezentanca se bo potegovala v Oslu za drugo mesto

Odlični favoriti so sovjetski atleti - Italijanski ženski ekipi je v Bukarešti pot zaprta

Istočasno kot v Celju, se bodo polnfinalna srečanja za evropski atletski pokal odvijala tudi v drugih skupinah. Italijanski atleti bodo nastopili v Oslu, kjer bo imela glavno vlogo reprezentanca Sovjetske zveze.

Povsem gotova je v Oslu zmaga Sovjetov v skupini, ki bo zanimiva predvsem zaradi naporov Italije in Velike Britanije.

Položaj z gleda na Italijo ugoden iz dveh razlogov. Državni reprezentanti so v dveh formi in bi lahko Angleže premagali tudi v odprtem boju. Poleg tega so Angleži borbeno manj razpoloženi kot navadno, ker bi se v finalni del uvrstili, kot gostitelji, tudi v tretjem mestu.

Nestropno se pričakuje tek na 800 metrov. Fiasconer je letos postavil na tej razdalji nov svetovni rekord. Močno se je popravil tudi Anglež Carter (1'45"2), Sovjet Aržanov pa bo imel tudi rezultati atletov drugih držav. V središču zanimanja bodo gotovo teki z vrsto startov na najvišji tehnični ravni.

Na papirju zledejo Italijani večji favoriti kot Angleži, velik pomen pa bodo imeli tudi rezultati atletov drugih držav. V središču zanimanja bodo gotovo teki z vrsto startov na najvišji tehnični ravni.

Nestropno se pričakuje tek na 800 metrov. Fiasconer je letos postavil na tej razdalji nov svetovni rekord. Močno se je popravil tudi Anglež Carter (1'45"2), Sovjet Aržanov pa bo imel tudi rezultati atletov drugih držav. V središču zanimanja bodo gotovo teki z vrsto startov na najvišji tehnični ravni.

Na papirju zledejo Italijani večji favoriti kot Angleži, velik pomen pa bodo imeli tudi rezultati atletov drugih držav. V središču zanimanja bodo gotovo teki z vrsto startov na najvišji tehnični ravni.

Nestropno se pričakuje tek na 800 metrov. Fiasconer je letos postavil na tej razdalji nov svetovni rekord. Močno se je popravil tudi Anglež Carter (1'45"2), Sovjet Aržanov pa bo imel tudi rezultati atletov drugih držav. V središču zanimanja bodo gotovo teki z vrsto startov na najvišji tehnični ravni.

NOGOMET

Slab začetek za ljubljansko Olimpijo

LJUBLJANA, 31. — Nogometaši Olimpije so se predstavili domašim gledalcem s hudim porazom! Ljubljancem so upali, da bo Olimpija začela v lepem slogu, igralci Vojvodine pa so kar petkrat pretresli mrežo domačega vratarja Sirkovića. Tako so se oddžili za poraz, ki so ga doživeli med tednom v Celju. Srečanje je bilo zanimivo posebno v prvem delu, ko je bil rezultat še neodločen. V 45. minuti so gostje povedli z Ličinarjem, toda že 10 minut kasneje je Ameršek izenačil. Nato je Adžić dvakrat, v 60. in 62. minuti, ponovno zadel Sirkovićevo mrežo in s tem je bila usoda Olimpije zapечатena. Ljubljancem so se potrudili in uspeli znižati s povprečju na 2:3, v zadnjih minutah pa je Vojvodina dosegla še dva zadetka s Cvetkovičem in Ivezićem ter tako visoko zmagala 5:2.

Okrepjen Fortitudo za prihodnjo sezono

Prejšnji teden je imel mlajši nogometni klub Fortitudo svoj redni občni zbor, na katerem so izvolili novo društveno vodstvo. Za predsednika je bil potrjen Galliano Donadel, medtem ko je prevzel vodstvo prve nogometne ekipe Marino Zanon, ki bo vodil tudi mladince. Najmlajše pa bo vodil Giuseppe Catania.

V prihodnji nogometni sezoni se bo Fortitudo udeležil deželnega amaterskega prvenstva prve kategorije, deželnega mladinskega prvenstva, krajevnega prvenstva začetnikov in nogometnega prvenstva najmlajših.

V prvi kategoriji bo mlajši klub nastopal letošnje prireditve, saj si je zagotovilo sodelovanje Valentijarja in Botte.

Okrepjen Fortitudo za prihodnjo sezono

Prejšnji teden je imel mlajši nogometni klub Fortitudo svoj redni občni zbor, na katerem so izvolili novo društveno vodstvo. Za predsednika je bil potrjen Galliano Donadel, medtem ko je prevzel vodstvo prve nogometne ekipe Marino Zanon, ki bo vodil tudi mladince. Najmlajše pa bo vodil Giuseppe Catania.

V prihodnji nogometni sezoni se bo Fortitudo udeležil deželnega amaterskega prvenstva prve kategorije, deželnega mladinskega prvenstva, krajevnega prvenstva začetnikov in nogometnega prvenstva najmlajših.

V prvi kategoriji bo mlajši klub nastopal letošnje prireditve, saj si je zagotovilo sodelovanje Valentijarja in Botte.

V teku na 5.000 m je na mednarodnem atletskem mitingu v Helsinkih Novozelčanec Dick Quax premagal Lasseja Virena, ki bo v soboto in nedeljo nastopal na tekmovanju za evropski pokal v Celju

ŠAHOVSKI TURNIR V AMSTERDAMU

SLOVENSKI VELEMOJSTER A. PLANINC V VODSTVU

Trenutno vodi pred bišim svetovnim prvacom Petrosjanom in je še brez poraza

AMSTERDAM, 31. — Slovenski šahovski velemojster Albin Planinc daje jugoslovanskim ljubiteljem šaha veliko zadoščenje. Na mednarodnem šahovskem turnirju v Amsterdamu vodi že od začetka in dosedaj še ni bil poražen. Če bo Albin zdržal do konca, bo to zmaga, kakršne še ni dosegel noben jugoslovanski velemojster v zadnjih letih, tako huda je konkurenca. Na Nizozemskem so vsi navdušeni nad Planincovo igro, tako da je postal slovenski šahist ljubljene amsterdamske občinstva. V današnjem kolu je Planinc remiziral z Madžarom Szabom. Na lestvici imata tako 8,5 točke in vodi pred nekdanjim svetovnim prvacom Sovjetom Petrosjanom, ki ima 8 točk.

Zah. Nemčiji, ki bo 26. avgusta. Tovarna bo s svojimi vozili pristopna tudi na avtomobilski tOURus po Franciji, ki bo na sporedu od 14. do 24. septembra.

KOLESTARSTVO

Kakovostna udeležba

MARTINSICURO DI TERAMO, 31. — Čez dobra dva tedna bo v Teramu kolesarska štafeta na kronometer za veliko nagrado Evrope, ki bo letos na sporedu že osmič. Proga bo letos popolnoma spremenjena, ta edinstvena dirka na svetu pa bo tokrat dolga 104,100 km in bo razdeljena na tri dele. Prvi del: 39 km; drugi del: 38,600 km; tretji del: 35,500 km.

Prireditelji so že prejeli prijave Rogerja de Vlaemincka, Lualdija, Stevensa in rezerve Bertoglia ter Colomba, Giuliana, Fuchsa in rezerve Alda Moserja.

AVTOMOBILIZEM

MODENA, 31. — Italijanska avtomobilska tovarna De Tomaso bo nastopila na avtomobilski dirki za turistični razred v Hockenheimu v

Advertisement for Dr. Aleksander Gala - Peter Partizanski zdravnik. Includes text about medical services and contact information.

umiku čez Golake nahajala na tem področju. Pri zbiranju podatkov o sovražnikih bo še naprej sodelovalo vse okoliško prebivalstvo. Razen tega smo lahko s pomočjo patrol uspešno kontrolirali ves obširni teren od samih sovražniških postojank.

Na pomoč naših enot v primeru napada ni bilo računati. V tem pogledu se ni mnogo spremenilo. Enote so opravljale svoje naloge, včasih blizu včasih daleč od bolnice. Zato se ni bilo moč zanašati na njihovo pravočasno pomoč. Vsa varnost bolnice je bila odvisna predvsem od naših lastnih ukrepov.

Položaj bodoče bolnice v Trnovskem gozdu je bil takrat osreden na vsem osvobodjenem ozemlju. Za prostor nad Klavžji sem se pravzaprav odločil že spomladi, ko smo tam večkrat tabornili z Gregorčičevimi brigad.

Spomladi marca 1943. leta sem preživljal prve dni tostran meje na obronkih Trnovskega gozda, v krajih, ki so me s svojo lepoto za vedno priklenili nase. Divja romantika severnih pobočij Trnovskega gozda, ki se strmo spuščajo v globoke zajede Idrijce, Belce in Trebuše, številne težko dostopne grape, med njimi pa globoko v gozdu skrite dolinice, mnogi izviri, bistre vode in potoki so v človeku vzbujali občutke, ki jih ni moč opisati.

Toda to še ni vse. Čudovita narava lahko človeka očara, priklene nase, vzbudi nepozabne vtise, mu nudi varno zavetje in podobno. Takrat so dajali tem krajem še prav posebno privlačnost njihovi prebivalci. Na strmih pobočjih med tepkami in jabanjanji skrite revne domačije so bile pribezališče partizanom. Tam se je vsak izmed nas rad ustavil. Partizanom so bila vrata vedno odprta. Kislo mleko, krompir v oblicah, pest suhih hrušk, predvsem pa prijazen nasmeh in lepa beseda starega očanca ali matere so imeli čarobno moč. Pot skozi noč, nevarnost zased, pogoste borbe, mrz, mokrota, lakota in vseh vrst trpljenje, vse je bilo s tem poplačano

bolje, kot bi bilo na katerikoli drugi način. Brezumno je bilo zaupanje teh ljudi do borcev. Po razpadu Italije je bil njihov ponos še večji. Razumljivo je, da je bilo tako okolje kot nalašč za partizansko bolnico, ki naj nudi ranjencom varno zavetje.

To so bili razlogi, zaradi katerih sem bil prepričan, da je tu najboljši položaj za bodočo bolnico. Bolnica pa bo uspele, če jo bomo zgradili kar se da tajno. Le malo ljudi naj bi vedelo, kaj gradimo v gozdu in kje.

Skrbno sem izbral ljudi, ki bodo postavljali bolnico. Med njimi so bili ozdravljenci bolniki in ranjenci, ki so se nahajali v bolnici od njenih prvih dni še na Vogrskem.

Med prvimi so šli graditi postojanko Pepi Kenda, Franco Rupnik-Rafko, Ludvik Gnezda, Janez Leban, Mirko Cibic, Ludvik Vižintin, Stanko Vadnjak, tem so se pridružili Jože Komel, Rafael Hvala, Ludvik Šuligoj, Matija Rutar, Fon, Skočir, Ivančič, Justin Pirih, Andrej Rot, Jože Frelih in verjetno še kdo. Iz Delavskega bataljona so bili največ nekoliko starejši ljudje, ki so bili za napore v brigadi manj sposobni. Bili so iz vseh krajev Primorske in celo z Gorenjske. Po poklicu so bili večinoma kmetje in delavci. V glavnem so bili vsi vajeni težkega dela, ki jih je tu čakalo. Čas je pokazal, da so bili to res dobro izbrani ljudje, ki jih je združila skupna želja, da tudi oni doprinejajo svoj delež k osvoboditvi.

Ko sem odhajal iz štaba cone, sem nosil v žepu dva dokumenta. Prvi je bila moja 'legitimacija', drugi pa prepis akta štabu XXVI. divizije, 'Triglavske', v katerem je štab cone sporočal, da je bila formirana centralna vojna bolnica (CVB) III. operativne cone za potrebe vseh divizij, brigad in odredov; ekonomski odsek XXVI. divizije da je dolžan podpirati intendanturo CVB in drugo, kar je razvidno iz dokumenta. Tako je bilo zadoščeno tudi formalni plati. Zame sta bila dva akta neke vrste mejnika tudi v pogledu partizanske

administracija. Od tu dalje se začena administracija; ki si je posej nezadržno utirala pot v naše delo. To je bil eden izmed dokazov, da je naša osvobodilna vojska postala redna vojska. Bolnica pri Tratinju je z odredbo štaba III. operativne cone, 'Alpske' (2. XII. 1943), prerasla v centralno vojno bolnico cone.

Rečeno je bilo, da mora biti do konca decembra, to je v treh tednih, zgrajena baraka za najmanj 50 ranjencev, za še 50 ranjencev pa v januarju 1944.

Skupino, ki je gradila bolnico, sem odpeljal 6. decembra v vsej tajnosti na položaj za Klavžji na desno stran Idrijce. Dež je že nekaj dni lil kot za stavo. Zemlja je bila razmočena in karkoli si prijel v roke, je bilo mokro, mrzlo. Nizke megle so se valile po ozki grapi Kramarice. Vreme je bilo kot nalašč naklonjeno konspiraciji, s katero sem nameraval izvesti odhod graditeljev od Tratinja.

Vse priprave za graditev bolnice so bile izvršene kar se da tajno. Nič od izbranih ni povedal nikomur, niti dobremu prijatelju ne, kam gre. Za kraj je zvedel šele, ko je prišel na mesto. Osebe v bolnici je v teh mesecih po hajki čez Golake povsem domlelo konspiracijo, se je tudi ravnalo po njenih principih. Uvideli so, da je to naše glavno orožje v borbi proti okupatorju. Zato so znali čuvati svojo skrivnost. Delavci so nesli s seboj svojo opremo, nekaj orodja in seveda orožje. Poslej je bil edina zveza z graditelji kurir Zagar in kasneje tudi Ivanček (Ivan Kos).

Del osebe CVB bolnice, ki ni šel graditi bolnice za Klavžji, je ostal pri Tratinju v Cekovniku in kasneje še pri Omevnikarju v Mrzli Rupi. Tam sta se formalni dve javki, prek katerih je bolnica sprejemala ranjence, hrano, pošto in vse preostali material, potreben za življenje velike ustanove. Ljudje, ki so ostali na obeh javkah, niso vedeli, kje je zgrajena nova bolnica.

(Nadaljevanje sledi)

ZAPLETI IN OVIRE ZA POMIRITEV V INDOKINI

Kanadčani zapustili komisijo za premirje

Kandidata za nasledstvo: Brazilija in Iran - Pozitiven razvoj v Laosu

SAIGON, 31. — Dvesto petinštirideset kanadskih vojakov in častnikov, ki so pripadali mednarodni komisiji za kontrolo premirja v Vietnamu je danes zapustilo prestolnico južnovietnamskega režima. Na letališču so jih pozdravili nekateri južnovietnamski višji častniki in predstavniki ostalih treh delegacij v kontrolni komisiji (Madžarska, Poljska in Indonezija). Kanadska misija se je vkrčala v dve letali tipa «boeing 707» ter odletela proti Vancouveru. Z današnjim odhodom se je končalo kanadsko sodelovanje v mednarodni komisiji za premirje s tem tudi večmesečna prenehanja in združevanja komisij sami. Pravijo, da so Kanadčani nastopili v tej komisiji zelo strogo ter so zahtevali naj se upošteva dosledno vse postavke sporazuma. Čeprav so anglosaški narodi znani kot zelo resni, pa je v tem primeru prav gotovo močeno podvomiti o njihovi nepristranosti. Upravičeno se poraja sum, da so s svojimi nastopi skušali največ pomagati južnovietnamskemu režimu, posebno na škodo obovodilne fronte južnovietnamskega ljudstva ter konkretno časne južno-

vietnamske vlade. Ta sum potrjuje dejstvo, da je Kanada, ki je napovedala svoj izstop iz mednarodne komisije že pred dvema mesecema ter ga danes dejansko izvedla, danes takoj priznala južnovietnamski režim kot edino zakonito vladajočo Južnega Vietnam. Obe stranki sta že izmenjali svoje diplomatske predstavnike.

Madžarski predstavnik v mednarodni komisiji Ferenc Estergaly je izjavil, da bi komisija prekinila svoje delovanje vse dokler ne bo imenovan četrti zastopnik v komisiji. To pomeni, da bodo začasno ustavili izmenjavo političnih jetnikov med Južnim Vietnamom ter južnovietnamskim obovodilni silami in Severnim Vietnamom.

Kdo bo nadomestil Kanado? V krogi južnovietnamskega časne vlade pravijo, da morajo ZDA in južnovietnamski režim najti nadomestnika. Baje so že vprašali Malajzijo, toda ta je po štirinajsturnem oklepanju zavrnila ponudbo. Irsko jo je zavrnila še preden so jo vprašali, čes da ne razpolaga s kvalificiranimi častniki, saj je morala umakniti del svojega predstavnstva tudi iz komisije za Ciper.

V dobro obveščenih krogih menijo, da sta sedaj najresnejša kandidata za članstvo v mednarodni komisiji Iran in Brazilija. Za njima so na vrsti Belgija, Kolumbija, Japonska, Italija, Mehika in Norveška.

V zvezi s kanadskim priznanjem južnovietnamskega režima naj omenimo še, da je Kanada priznala saigonsko vladno kot edino zakonito 1. 1954 (po ženevskem sporazumu, ki je teoretično pravno zakonit razkroj Vietnam na dve državi, to je na Severni in Južni Vietnam). Kljub temu pa Kanada ni nikoli imenovala svojega diplomatskega predstavnika v Saigou.

Sporočajo še, da bo Kanada nadalje članica komisije za Laos. Vest ne presedeča, ker se v taški prestolnici Vientianu nadaljuje pogajanja med predstavniki kraljevske vlade in osvobodilnega gibanja Pathet lao za sestavo nove koalicijske vlade. Do te učenilo priti že v nekaj dneh. Pravijo, da je stanje v Laosu zelo mamljivo, ker se tu Američani niso utegnili tako angažirati kot v Vietnamu in v Kambodži. Laoski vladni krogi pravijo, da je Severni Vietnam pripravljen sodelovati pri pomirju.

Američani nadaljujejo bombe napade na osvobodilne sile v okolici kambodske prestolnice Phnom Penh, ki so ga osvobodilne sile popolnoma obklopile. Srditi boji razsajajo le komaj deset kilometrov od središča mesta. Gen. Lon Nolu obupno išče rešitve, da bi okreplil svojo vojsko v razsuti.

PRED POSLANSKO ZBORNICO ZDA

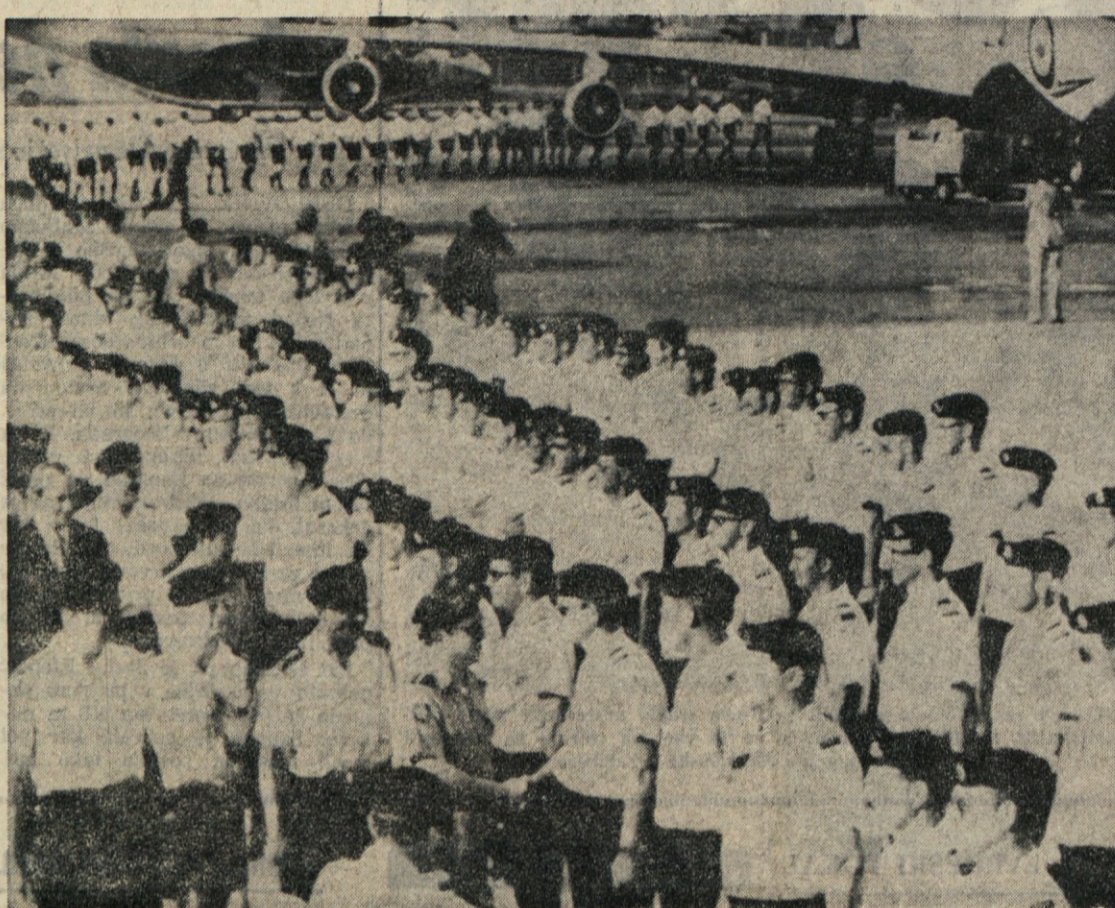
NIXON FORMALNO OBTOŽEN ZARADI BOMBNIH NAPADOV V KAMBODŽI

Postopek je sprožil katoliški duhovnik iz Massachusettsa - Tajni napadi brez vednosti parlamenta

WASHINGTON, 31. — Demokratični predstavnik v ameriški zbornici, katoliški duhovnik Robert Drinan iz Massachusettsa danes sprožil v predstavniki zbornici ZDA postopek s katerim obtožuje predsednika Nixona, da ni več zmogel, da bi vodil politiko zvezne države. Gre za tako imenovani postopek «impeachment», ki ga zvezna ustava sicer predvideva, ki pa za ona redkokdaj uporabljalj v zvezi z delovanjem predsednikov ZDA.

Zanimivo je, da je katoliški duhovnik Drinan vzel za osnovo svoje resolucije s katero zahteva, naj ameriška poslanska zbornica odzdravi Nixona predsedniška pooblastila, dogodka, ki niso povezani z afero Watergate, temveč tiste, ki so prišli na dan šele v zadnjih dneh v zvezi s kambodžsko krizo.

Tako smo danes pričali v ZDA, novemu škandalu. Nixonu se še ni posrečilo pomiriti razburjene duhove v ameriški javnosti (posebej zaradi svoje trgoglave volje, da ne izroči predstavnikom senatne preiskovalne komisije magnetofonskih posnetkov v zvezi z afero Watergate), ko je prišlo na dan, da je ravnal zelo samovoljno pri izvajanju ameriške politike v Indokini. Ameriška javnost je z zaprepadenostjo zvedela, da je Bela hiša ukazala že leta 1969, naj ameriške letalske oborožene sile izvedejo vrsto letalskih napadov v Kambodži. O teh akcijah, ni bil obveščen nihče. Celotno predstavniki najvišjih parlamentarnih teles, oziroma komisij, ki so se ukvarjali z vprašanjem ameriške politike na azijski celini, niso vedeli, kaj se dogaja v Kambodži. V razdobju od leta 1969 pa do aprila 1970 so ameriške sile izvedle v Kambodži več kot 3.600 bombnih napadov. Tedaj je bila Kambodža uradno nevtralna država, kar so priznavali tudi Američani. Šele po aprilu 1970 je ameriška administracija uradno prekinila to prakso ter je direktno posegla v kambodžske zadeve. To pa je

Včeraj so s saigonskega letališča odpoletali v domovino kanadski vojniki, ki so bili v mednarodnem korpusu, ki naj bi jamčil spoštovanje premirja

MEGLA VZROK PONOVNE LETALSKE TRAGEDIJE?

Letalo strmoglavilo na bostonsko letališče: 85 ljudi izgubilo življenje, 3 pa pogrešajo

Kaže, da je DC-9 med pristajanjem trčil ob zidek, ki je na koncu steze

BOSTON, 31. — Danes zjutraj, medtem ko je nad bostonskim letališčem letela gosta meglja, je strmoglavilo na robu glavne pristajalne steze letalo DC-9 ameriške letalske družbe «Delta». Po še neuradni podatkih naj bi v nesreči izgubilo življenje vsaj 85 ljudi.

Predstavniki družbe «Delta» je sporočili, da je bilo na krovu letala 85 potnikov in 5 članov posadke. Dve osebi so rezevalci našli še živimi med razbitinami orjaškega letala, tri ljudi pa pogrešajo. Ranjenca so sprejeli v eni izmed bostonskih bolnišnic s pridržano prognozo zaradi številnih zlomov in opeklin tretje stopnje.

V vojašnici gasilcev na letališču so organizirali začasno mrtvašnico, medtem ko so rezevalne ekipe še na delu in vztrajno iščejo med razbitinami letala morebitne preživele. DC-9 je strmoglavilo na močvirnatem področju na robu glavne pristajalne steze letališča Logan.

Vzrok nesreče — letalo je strmoglavilo, ko je bilo letališče zavito v gosto megljo — ni bil še dokončno ugotovljen, kaže pa, da je letalo

med poskusom pristanka trčilo ob meter visok zid, ki je na koncu steze. Bostonsko letališče je drugo največje ameriško letališče z ozirom na mednarodni promet, v svetovnem merilu pa sodi na osmo mesto. Zgradijo so ga na bonificiranem področju blizu pristanišča.

Bombni atentati v Maroku

RABAT, 31. — Danes ponoči sta eksplodirali bombi v uredniških prostorih časopisov «Le matin» in «Maroc soir», ki sta povzročila veliko škodo. Vest o bombnih atentatih je zelo vznemirila oblasti, še posebej pa zaradi tega, ker so včeraj zasedli soditi v Casablanci 81 maroški intelektualci, ki so jih obtožili, da so ogrozili notranjo varnost države.

Opazovalci ne izključujejo možnosti, da je bil bombni napad prost proti procesu.

Občinski praznik v Kranju in na Jesenicah

(Nadaljevanje s 4. strani)

nimavega mesta ne boste zlahka našli.

Nadaljnja pot proti Gorenjski nas čez uro privede do Jesenic. Tipičnega industrijskega, tipičnega proletarskega mesteca sredi karavanskih vrhov in alpskega predgorja. Brž ko izgovorijo besedo Jesenice, ne moreš, da bi hkrati ne pomislil na železo, železne proizvode, tovarniške dimnike, iz katerih se proti nebu med vrhovi hribov valj rdečast dim noč in dan. Toda, ko izrečeš to ime, se spomniš še nečesa drugega: da so tu doma veliki ljubitelji narave, gora, najboljši slovenski in jugoslovanski alpinisti, vrhunski smučarji. In to je dobro in prav, saj ni nihče bolj potreben narave, gibanja v njej, kot ljudje, ki so dneve in dneve priklenjeni k strojem, v tovarniških halah ob silovitih vročin-pečeh, kjer ti znoj curkoma lije skozi vse pore telesa.

Jesenice so se razvile v kraju, kjer so že v srednjem veku proizvajali v stučinah železo in iz njega v kovanih izdelovali razne predmete. Povsem novo obdobje je nastopilo, ko je 1. 1868

stekla na Gorenjskem prva železniška proga, kot del proge iz podonavskih in čeških ozemelj proti Trstu. Že 1. 1869 je bila osnovana Kranjska industrijska družba, ki je na Jesenicah izgradila moderno železarno. Takrat se je povezal z Jesenicami tudi Trst. Jeseniška železarna je imela visoke peči in koksarno v našem škednju, tu so talili železno rudo, ki je prihajala iz prekomorskih dežel, in jo pošiljali v obdelavo v jeseniško železarno. Po prvi svetovni vojni je bila jeseniška železarna odtrgana od Trsta in je železno rudo dobivala iz jugoslovanskih rudnikov izven Slovenije.

Železarna se je znatno razvila s socialistično industrializacijo po 1. 1945. Bila je razširjena in je dobila novo valjarno, nove visoke peči, nove delavnice itd. Tu so zaposleni tisoči delavcev, ki ne živijo vsi na Jesenicah, marveč se vozijo na delo iz vseh krajev zgornje Savske doline.

Pred vojno so Jesenice na prehodnega obiskovalca učinkovale

žalostno. Mestece je bilo takšno, kakršno je bilo že ves čas svojega novejšega obstoja. Nič novega ni bilo starijega. Delavstvo je živelo težko in je bilo izkoriščeno. Nikomur ni bilo kaj prida mar, ali bo delavec živel ali bo poginil. Gospodarski, socialni in ostali pogoji so bili domala nevzdržni.

Danes se je lice Jesenic močno spremenilo. Navzlic pomankanju prostora zaradi tenosti doline, vključene med Karavance na severu in Julijske Alpe na jugu, se je mešeno samo obnovilo, ampak tudi razširilo. Od povsod so vidni lepi stanovanjski bloki za delavce, številne so nove trgovine, javna postojala, mnogi je cvetja in zelenja, ki ga goje z veliko ljubeznosti prav zaradi, ker jim je tega vedno primanjkovalo. Kakor Kranj, so se tudi Jesenice, kot je razvidno iz teh približnih podatkov, očitno razvile. Postale so ne samo gospodarsko razvite, marveč tudi lepše. Zagotovo se ta razvoj ne bo ustavil in bo teklen naprej.

DRZEN ROP V SREDIŠČU FIRENC

Bandit iztrgal bančnima uradnikoma torbo s sto dvajsetimi milijoni lir

Med begom je z motorjem podrl mestnega redarja, ki ga je skušal ustaviti

FIRENCE, 31. — Spretna in drzna roparja sta se polastila 120 milijonov lir pred toskansko banko v Firencih. Denar sta dva funkcijonarja omenjene banke dvignila ne nekaj minut prej v florentinski podružnici osrednje italijanske banke, ki je oddaljena le 200 m od kraja ropa. Zlikovca sta zbežala z motorjem znamke «Honda», nato pa sta jo mahnila peš proti staremu mestu, kjer je promet osebnih motornih vozil prepovedan.

Funkcijonarja toskanske banke sta se danes zjutraj odpravila v bližnjo podružnico banke «Italia», kjer sta dvignila 120 milijonov lir. Bankovce, med katerimi je bilo 90 milijonov lir novih bankovcev, katerih serijske številke so znane (Q. F. od 40.001 do 41.000), sta

spravila v črno torbo in se napotila proti svojemu bančnemu zavodu. Prišla sta že pred vhod toskanske banke, ko sta ju nepričakovano zahtevalo napadla. Eden od dveh se je približal moskemu, ki je imel denar, ga mahnil po glavi in mu iztrgal dragoceno torbo. Nato je gibčno skočil na motor, na katerem ga je čakal pajdaš s prižiganim motorjem.

Zlikovca sta odbrzela z blazno hitrostjo. Prevozila sta le nekaj sto metrov, ko jim je skušal občinski stražnik preprečiti beg. Brez pomisleka sta se zaletela vanj in ga podrla. Šofer je nato nadaljeval beg z motorjem, njegov pajdaš pa jo je peš pobrisal v staro mesto. Drugi bančni funkcionar je stekel za njim a nepričakovano se

je onesvečen zgrudil na tla. Orožniki in policija, ki so kmalu prihitali na kraj drznega roparskega podviga, so obklopi središče mesta, a doslej je bilo iskanje banditov brezuspešno.

Bančna funkcionarja — 25-letni blagajnik Paolo Gradi, ki je imel torbo z denarjem in 49-letni Giotto Pieralli — sta izjavila preiskovalcem, da je bil ropar, ki je pobegnil peš, star okrog 35 let, nizke postave, oblečen v temnojave hlače in roza srajco.

Vso noč in ves dan so orožniki v Lecciju medtem zamaš iskali bandita, ki sta pobegnila po oboježenem spopadu z orožniki v vasi Calimera. Kot smo že poročali sta bila v spopadu ubita dva bandita, druga dva pa se je beg posrečil.

Doslej niso preiskovalci našli nič vozila dveh malopridnežev, čeprav so prepričani, da sta ga zapustile, ker so jima orožniki preiščevali bencinski rezervoar. Vse kaže, da sta bandita doma iz Barija, čeprav ju preiskovalci še niso identificirali.

Roparji so vdrli v bančni zavod okrog polne. Ko so se odpravljali proti avtu, v katerem jih je čakal pajdaš s prižiganim motorjem, ju je opazila hčerka poveljnika orožniške postaje. Deklece je takoj obvestilo očeta, ki je nemudoma posegel skupaj z nekimi apuntatom. Še preden so roparji naprili orožje proti možema postavte, sta ju orožnika pokosila z dvema dobro pomerjenima rafalom iz brzostrelke. Dva bandita sta obležala na tleh — eden je bil pri priči mrtev, drugi pa je umrl zvečer v oddelku za oživljanje — tretji pa je, čeprav ranjen, skočil v avto, ki se je oddaljil z blazno hitrostjo. V zmedbi sta bandita izgubila torbo z denarjem, katerega sta se malo prej polastila v banki.

ZARADI NEČLOVEŠKIH ŽIVLJENSKIH RAZMER

Upori jetnikov stroga obsodba kaznilniškega sistema v Italiji

Obvestila o sodnem postopku bivšima ravnateljema Rebibbie in Regine Coeli - Bivši ravnatelj zapora v Bologni obtožen nenamerne umora

RIM, 31. — Rimski preiskovalni sodnik dr. Renato Squillante, ki vodi preiskavo o pretepanju jetnikov v kaznilnici v Rebibbii je poslal danes številna obvestila o sodnem postopku. Med drugimi so obvestilo dobili bivši ravnatelj kaznilnice v Rebibbii dr. Giuseppe Castellano, dva podravnatelja, generalni nadzornik pravosodnega ministrstva dr. Marcello Buonamano in bivši ravnatelj zapora Regina Coeli dr. Filippo Vastola.

Česa so obtoženi ni znano zaradi tajnosti preiskovalnega postopka, ve se pa, da je postopek povezan s pretepanjem jetnikov v rimskem zaporu v Rebibbii v noči od 11. do 12. julija 1972. Podobno sporočilo naj bi preiskovalni sodnik poslal tudi vodji zdravstvene službe v Regina Coeli dr. Giuseppe Anselmiju, ki naj bi bil obtožen, da ni primerno zdravil 45 jetnikov, ki so jih pripel-

jali iz Rebibbie v staro rimsko kaznilnico.

Dogodki, ki so dali povod za sodno preiskavo o ravnanju z jetniki v Rebibbii so se pripetili lani sredi julija. Nekaj dni prej so se zaporniki uprli in so zahtevali presoeno kazenskega zakonika ter kaznilniškega pravilnika. Čeprav je bila njihova protestna akcija v mejah dostojnosti in niso poškodovali kaznilniške opreme ne napadli paznikov, so jih nekaj dni pozneje premestili v Regina Coeli. Preden so jih odpeljali pa so jih pazniki surovro pretepli. Nekateri pogumni jetniki so prijavili vso zadevo svojim odvjetnikom, ki so sprožili sodno preiskavo o dogodkih v zaporu.

Zelo podoben je tudi dogodek, ki je privedel pred sodišče bivšega ravnatelja kaznilnice v Bologni dr. Francesca Buscemija in bivšega kaznilniškega zdravnika dr. Angela Coppola, ki sta obtožena nenamerne umora, oziroma sodelovanja pri nenamernem umoru.

Dne 19. maja 1971 je bil aretiran in odpeljan v zapor 32-letni sluga Giorgio Bertagni, ki je bil obtožen, da je ukradel dve kravati v neki veleblagovnici. Bertagni je takoj zahteval, naj mu dajo zdravila (ki so mu jih sorodniki prinesli v zapor), ker je komaj prebrel virusno vnetje jeter, poleg tega pa je bil tudi nadušen. Dr. Coppola, ki ga je pregledal dva dni pozneje (kaznilniški pravilnik predpisuje, da mora zdravnik pregledati jetnika v teku 24 ur), je bil mnenja, da je jetnik zdrav. Dva dni pozneje je nasrečni Bertagni izidilnih, medtem ko so ga nesli v kaznilniško ambulanto.

Vzroki teh in dolge vrste drugih podobnih dogodkov so predvsem zastarelost italijanskega kazenskega zakonika, izredno strog kaznilniški pravilnik, zastarelost kaznilniških poslopij, prenatrpanost celic in nehalne delovni pogoji paznikov, ki za majhno plačo opravljajo do 12-urno službo. Podatki, da je največje število samomorilcev med jetniki, ki bi morali predsedeti v zaporu le še mesec ali dva kazni, da več kot polovico jetnikov čaka na proces (značilen je primer nekoga tuje turista, ki sedi že nekaj mesecev v zaporu, ker je obtožen — obtožba ni bila še utemeljena z dokazi — tatvine 300 lir!), da po številu ljudi, ki zbolijo v zaporu Italija zaostaja za Španijo, Grčijo in Portugalsko, da sramotno izkoriščajo delo jetnikov (okrog 400 lir dnevne plače, od katere utrpava «odlično» polovico za hrano in vzdrževanje, pričajo o strahoti italijanskih zaporov.

Ta kaznilniški sistem je demokratična Italija podedovala po fašizmu in Nepriznana ugotovitev neke londonske ženske, ki je vodila dila časa anketo o moških, ki pretepanje svoje soproge: po večini gre za uradnike, državne funkcionarje, zdravnike, odvetnike, za ljudi z višjo izobrazbo in višjim življenjskim standardom. Zelo redki pa so primeri pretepanja žensk v družinah delavcev in težakov. Kateri so vzroki? Dolgčas, neuspeh na delu in prekomerno uživanje alkohola.

od takrat se življenje v zaporu ni veliko spremenilo. Kaj je naredila država doslej? Mirila je jetnike z obljubami, stvarnih ukrepov pa ni bilo veliko. Ali lahko zamerimo jetnikom, če so sili obilju in zahtevali stvaren pristop k reševanju njihovih problemov?

V teh dneh je položaj v kaznilnicah zelo napet. Iz skoraj vseh zaporov poročajo o uporih in protestih jetnikov, ki zahtevajo presoeno kazenskega zakonika in kaznilniškega pravilnika. Zaporniki se zavzemajo predvsem za ukinitve preventivnega zapora in določila o obtežitvi okolici in zaradi ponovnega zločina. Zahteva naj bo zapor kraj, kjer jetnika prevzgojijo iz asocijalnega človeka v normalnega člana družbe ne pa univerza vsakovrstnih zločinov.

V odgovor na svoje zahteve (akcija zapornikov ni ostala povsod v mejah civilnega protesta in marsikje so

UKINITI OBRESTNO MERO

Leta 2222 bodo dediči 34-letnega nemškega ekonomista Otta Schonbecka podedovali okrog 600 milijard lir. Točko jim bo v 230 letih nesja 7 dsto'is obrestna mera na začetni kapital 300 tisoč lir.

Mladi ekonomist je hotel s tem dokazati svojo trditve, da bi morale banke ukiniti izplačevanje obrestne mere. Če bi vsak Nemeec — trdi Schonbeck — vložil v banko 30 tisoč lir, bi morale po 250 letih banke izplačati 300 trilijonov lir obresti, kar bi bilo pogubno za katerokoli gospodarstvo.

Najmanj navdušeni za Schonbeckove teorije so doslej prav bančniki, ki so v veliki večini zavrnili pogodbo z ekonomistom. Schonbeckova teorija bo verjetno še držala, zdi pa se nam, da je možakar pozabil na inflacijo (še pred 40 leti so naši očete peli «Se avessi mille lire al mese») in na vprašanje kakšna bo politična in denarna ureditev čez 250 let.

PRETEPANJE

Nepriznana ugotovitev neke londonske ženske, ki je vodila dila časa anketo o moških, ki pretepanje svoje soproge: po večini gre za uradnike, državne funkcionarje, zdravnike, odvetnike, za ljudi z višjo izobrazbo in višjim življenjskim standardom. Zelo redki pa so primeri pretepanja žensk v družinah delavcev in težakov. Kateri so vzroki? Dolgčas, neuspeh na delu in prekomerno uživanje alkohola.

POŠTENOST

V Leksikonu Cankarjeve založbe, ki je pred kratkim prišel v roke nedozeljni Slovenecem, pod geslom «politika» vedneveda poučijo, da se tej instituciji v Sloveniji pravi ljudska milica.

To je neizpodbiten dokaz, da so sestavljavci leksikona neporečni poštenjaki. Če bi namreč uprtači tudi najmanjšega nepridipravnika, bi zvedeli, da v Sloveniji še leta ni več ljudske milice ampak samo milica, če že ne akfeldžija.

opustili kaznilnice) so doslej dobili solzilne bombe in nove obtožbe zaradi pustošenja državne imovine in upiranja javnim funkcionarjem.

Ostanki rimske ladje pri Cresu

REKA, 31. — Potapljač - amater je po naključju odkril v bližini otoka Cresu ostankse rimske ladje, ki se je potopila pred dva tisoč leti. Iz trupa so potegnili dvaindvajset amfor, ki so zelo dobro ohranjene, saj se je poznajo odtisi vrčarjevih prstov. Izvedeni sodijo, da so bile anfore izdelane na današnjem kalabrijskem področju.

Včeraj zjutraj v Pordenonu

Požar v tovarni pohistva povzročil milijardo lir škode

PORDENON, 31. — Močan požar, ki je danes zjutraj izbruhnil v tovarni pohistva v Brugneri pri Pordenonu, je povzročil vsaj za milijardo lir škode.

Ogenj je v kratkem «požrl» štiri tovarniške stavbe, v katerih je bilo pohistva za vredno 200 spalnic.

DAMASK, 31. — Predstavnik Organizacije za bojkotiranje Izraela Mohamed Mahjoub je v intervjuju z dopisnikom ameriške tiskovne agencije UPI dejal, da je uporabljaj japonskega «hujbasa» verjetno organiziral Izrael. Mahjoub je pri bil, da je Japonska prijateljica Arabcev, in zaradi tega so uporabljali njen letal izključno. Po njegovem mnenju je japonska letalska družba ena od redkih, ki podpirajo Arabce v njihovem boju.

Na mednarodnem festivalu mladine v Vzhodnem Berlinu sta se srečali Angela Davis (druga od leve proti desni) in Vo Thi Lien (tretja od leve proti desni), edino dekle, ki je preživelo pokol v vasi Song My